

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 37.
1939. február 16., csütörtök.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura Ziarului Arad Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1-1938. Trib. Arad.

A vándorló arany

Bölcs korban élünk, olyan korban, amikor az átlag-ember is sokkal többet tud, mint valaha az országnagyok. Más szemmel nézzük a világot és más érték-mérővel becsüljük az élet megnyilvánulásait, mint azok, akik hittek a szavakban, hittek a dolgok megnyilvánulási formájában és amikor hitetlenek voltak, még ebben az álláspontjukban is, — hittek. Ugy látszik, mintha manapság egyszerűbbé vált volna az emberek világszemlélete, mert mi olyan bölcssek vagyunk, hogy nem a szavakban és nem a dolgok megnyilvánulási formájában hiszünk, hanem csupán abban, amit az események talajából, a megvalósulások tápláló anyagaként kibányászunk. Röviden, a tényekben hiszünk, helyesebben az anyagelvi törvényszerűségeket ismerjük el egyedüli magyarázatként.

Ez a világszemlélet, amely minden ellenkező szólamon túl is döntő tényezője mindennek, ami ég s föld között történik, nem olyan egyszerű, mint ahogyan látszik. Bonyolultabb, mert mindenütt mellékkörülményeket keres, sokrétűbb, mert oknyomozással dolgozik, viszont févedés lenne azt hinni, hogy csajhatatlan, hiszen ezernyi vonatkozással kapcsolódik minden esemény, minden történés a természeti adottságok kusza szövevényéhez és ezek között nem utolsó sorban az emberi idegrendszer gyakran váratlan játéka.

Mégis, elfogadott és indokolt álláspont, hogy a világesemények legmegbízhatóbb érték-mérője a gazdasági körülmények összevetése. Ez az a szemüveg, amelyen keresztül például a nemzetközi politika legpompásabban tált süményeiben is megtalálhatjuk a lisztet, cukrot, sőt, egyszerűen az összes kellékeket, elleshetjük a jól-rosszul palástolt konvenciókat, így, mostanában sok szó esik a nemzetközi közgazdasági sajtóban arról, hogy az utóbbi időkben feltűnően nagymennyiségű arany vándorol ki Európából az Újvilágba, mert — mint általában megállapítják, — az arany menekül, az arany — milyen különös ellentmondásként hat mindazokkal összevetve, amit az aranyról tudunk, — a nemesnek mondott sárga fém irtózik a vértől. Menekül az arany a nyugtalan, betegségek-dulta öreg földrészekről, ahol a tőke — ez a legérzékenyebb, legbizalmatlanabb gazdasági életfeltétel — háborut szimatol, veszélyt érez. Hozzáfüzik még ehhez a közléshez a külföldi lapok, hogy nyilvánvaló: a háborúra készülő országok azért mentik külföldre, — éppen Amerikába — aranyvagyonukat, mert a háboru előkészítéséhez hozzátartozik, hogy külföldön megfelelő aranykészletek álljanak rendelkezésre, a majdani nyersanyag-szükségletek fedezése végett.

A tőke tényleg biztonságot keres, valóban nyugtalanítja a háborus feszültség és az eurónál létkört most már állandóan jellemző borulat. De-rösebb vidéket, nyugalmasabb környezetet keres, mert a tőke természete az, hogy csak a pillanatnyi megvalósításoknak él, állandóan dolgoznia kell, nem szünhetik meg a hozam biztosításán tevékenykedni és ezért nem is várhatja meg, amíg a faszót és a haszon alapját egyaránt veszélyeztető körülmények kiteliesednek felette. Niincsenek azonban messzetekintő elképzelései, távolba merengő elgondolásai. Azért, hogy később nyersanyagot vásárolhasson valamelyik ország, nem kell már most kiszállítani a tőkét megszemélyesítő aranyat és nem indok az sem, hogy most könnyebb az arany külföldre vitele, mint háboru esetén. Az aranyért vásárolt nyersanyagoknak a vásárló országba történő szállítása legalább olyan nehéz, mint az arany külföldrejuttatása, miért hát ez a nagy sietség, ez a gyors arany-költözködés?

Az arany egyszerűen és minden külön elgondolás nélkül rosszat sejt. Érti — és talán jobban érzi — mint mi valamennyien, csak hogy mig nekünk tétlen zsihadtság adatott csak meg az események legtisztább előérzete esetén is, addig a tőke, az arany, a gazdasági élet vérkeringésének

Szerdán délelőtt

Benyújtotta lemondását az Imrédy-kormány

Imrédy Béla lemondását azzal indokolta, hogy nyolcadik dédszülel közül az egyik nem volt keresztény származásu

Budapestről jelentik: Az Imrédy-kormány ma délelőtt 11 órakor benyújtotta lemondását, amelyet Horthy kormányzó elfogadott. A kormány lemondásáról és annak részleteiről a következőket jelentik: A magyar kormány tagjai délelőtt fél 10 órakor minisztertanácsot tartottak a miniszterelnöki palotában.

Politikai körökben már kedden este tudták, hogy a ma délelőtti minisztertanács dönt a kormány további sorsáról. A minisztertanács ülése iránt ezért fokozott érdeklődés nyilvánult meg. A miniszterek már reggel 9 órakor kezdtek gyülekezni a miniszterelnökségi palotában. Elsőnek érkezett oda gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter, utána Jaross Andor tárcanélküli felvidéki miniszter, gróf Csáky István külügyminiszter, majd Keresztes-Fischer Ferenc belligyminiszter. Az-

után Teleki Pál gróf érkezett autón, utána Kunder Antal, és végül Reményi-Schneller pénzügyminiszter Bartha honvédelmi miniszterrel. Utolsónak érkezett meg Tasnádi-Nagy András igazságügyminiszter, és mindjárt ezután, minthogy az óra már fél tizet mutatott, megkezdődött a tanácskozás Imrédy miniszterelnök dolgozószobájában, a miniszterelnök elnöklété alatt. A tanácskozás közben a palotába érkezett a keresztény párt három kiküldöttje: Csilléry András, Homonnay Tivadar és Makray Lajos. A kiküldöttek rövid tanácskozást folytattak Imrédyvel és utána eltávoztak. A minisztertanács fél 11 órakor ért véget és mindjárt ezután előállott Imrédy autója és azzal a miniszterelnök áthajtatott a kormányzóságra.

A hivatalos jelentés

A Magyar Távirai Iroda jelenti:

A kormány tagjai délelőtt Imrédy elnökletével minisztertanácsot tartottak, amelyen a miniszterelnök javaslatára elhatározták, hogy a kormányzónak felajánlják lemondásukat. A minisztertanács ülése után Imrédy Béla miniszterelnök megjelent Horthy Miklós kormányzónál és felajánlotta a kormány lemondását. A kormányzó a kormány lemondását elfogadta és egyidejűleg a lemondott kormány tagjait az ügyek ideiglenes vezetésével megbízta.

A magyar képviselőház szerdán délelőtt ülést tartott, amelyen Darányi Kálmán elnök kegyeletes szavakkal elparentálta a pápát. A képviselők fekete ruhában jelentek meg és a ház tagjai állva hallgatták végig Darányi beszédét. Utána az elnök negyedórás szünetet rendelt el. Eközben érkezett meg 11 óra tájban a képviselőházba Imrédy Béla magyar miniszterelnök kormányának tagjaival, akiket a kormánypárt és a keresztény párt tagjai nagy ovációval fogadtak. Az ülés megnyitása után Darányi elnök bejelentette, hogy a felsőház a keresethalmozásról szóló törvényjavaslatot négy módosítással küldte vissza a Házb. Ez-

után közölte a miniszterelnöktől érkezett átirat tartalmát, amely szerint a kormányzó legmagasabb elhatározásával a kormány lemondását elfogadta. Az elnök végül javasolta, hogy a belpolitikai helyzetre való tekintettel a Ház ülésait bizonytalan időre napolják el. A Ház ennek értelmében határozott és ezzel az ülést végetért.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A nemzeti egység pártja szerdán délelben 1 órakor a miniszterelnökség tanácstermében pártértekezletet tartott, amelyen úgy a kormány tagjai, mint a párt tagjainak nagy része megjelent. Az értekezleten Imrédy Béla miniszterelnök sajtónyilatkozatot olvasott fel, amelyben

lemondását a származásával kapcsolatos személyi hájszával indokolta meg.

Ezután a következőket hangoztatta:

— Az egyéni kérdéseket én ezzel elintézem. A becsületemet megvédtem és bátran nézek szembe minden jövőbeli támadással.

Kijelentette ezután, hogy erejét az ország és nemzet szolgálatának szentelte és tovább is annak szenteli minden munkásságát.

A kormánypárt értekezletét a képviselőház szünetében tartották meg. Az ülés elején

ez a folyékony, örökké helyetváltoztató, olthatatlan inger keltő lényegével örökké fellobbanó veszedelmet jelentő anyaga mozgékony, menekülésre kész és hajlamos.

Tagadhatatlanul rossz előjel a most készülő tavasz nemzetközi politikai műveletét előtt az arany menekülése. Ahogy apad mennyiségileg, úgy csökken melegen sárgáló fényének szinte melegelet árasztó ragyogása, amj csak kihangsúlyozza az árnyakat, amelyek a föld kulturától hájszott öreg világ része fölé hajolnak. De mindez nem jelent még háborut, mint ahogyan a háborus pánikok-okozta tőzsdeviharokat sem követte minden esetben háboru. Bölcs korunk egyszerűen ért a materialista tények összevetéséhez, de éppen

azt hagyja ki a számból igen gyakran, amire pedig politika és spekuláció, gazdasági élet és kultúra egyaránt felépül: az emberanyagot. A meleget, gyakran pedig elvisehetetlen forróságot árasztó sárga fémet is az ideges nyugtalan, hi-rektől kábult és izgatott ember hájszolja országról-országra, földrészről-földrészre. Az ember azonban nem menekülhet, itt marad, kétségbe-észetten, de éppen ezért életét féltően lesi az eseményeket, az arany menekülését, a szólamokat és különböző megnyilatkozásokat. És ez a röghözkö-tött, pusztulástól ijesztett, élniakaró emberiség olyan tényező, amelyet kár lenne számításán kívül hagyni a legbölcsőbb bölcselkedőknek és a lehangosabb szólam-puffogatóknak is.

DACIA

osztálysorsjáték főelárusítója

ismét bebizonyította szerencsését és a 18. sorsjáték IV. osztályánál a következő nagy nyereményeket mutatja fel:

Lei	6,000.000	62312	II.	Matca
"	1,000.000	11138	I.	"
"	1,000.000	11138	II.	"
"	1,000.000	40840	II.	"
"	1,000.000	45022	I.	"
"	1,000.000	378374	I.	anexa
"	1,000.000	707016	I.	"

Lei	200.000	5335	II.	matca
"	200.000	16628	I.	"
"	200.000	25610	I.	"
"	200.000	25635	I.	"
"	200.000	35586	II.	"
"	200.000	39654	II.	"
"	200.000	51329	I.	"
"	200.000	51366	I.	"
"	200.000	63760	I.	"

azonkívül 54 drb. 100.000 leies főnyeremény.

Vegye sorsjegyet DACIA sorsjegyarudában
és szerencséje lesz.

HELYI ELÁRUSÍTÓ:

Aradi Általános Takarékpénztár Rt.

Hóman Bálint üdvözölte Imrédy Béla miniszterelnököt, aki egy hosszabb nyilatkozatot olvasott fel. Elmondotta, hogy újév táján hírek terjedtek el arról, hogy ő anyai ágon zsidó származású.

A lemondott miniszterelnök beszéde

— E híresztelések, amelyek meglepetésként értek, arra indítottak — mondotta Imrédy —, hogy azonnal beszereztessem anyai nagyszülőim keresztlevelét, amelyekből kitűnt, hogy mindkét nagyszülőmet azonnal megkeresztelték. A keresztleveleken rajtuk voltak nagyszülőim szülei is. Mindkét keresztlevelét az ária jelzést tartalmazta és ezért én teljes megnyugvást merítettem az okmányokból. Amikor ezek a híresztelések nem szűntek meg, január 15-én bajai beszédemben szembeálltam a híresztelésekkel, feltártam az összes adatokat és azt a következtetést vontam le, hogy nem csak nagyszüelim, hanem azok szülei és nagyszülői is keresztények voltak. Néhány nap előtt azonban még mindig olyan ismeretlen adatok merültek fel, amelyek arra mutatnak, hogy bár a bajai beszédemben tett közlések helyesek, nagyszüelim apai ágon nagyszülei tényleg nem származnak keresztény családból, hanem már élő fiukkal,

egyik nagydédatyámmal együtt 1814-ben tértek ki, tehát a nyolcadik dédszüleim közül az egyik 125 évvel ezelőtt 7 éves korában keresztelkedett ki.

Mindezt szükségesnek tartottam nyilvánosságra hozni, nehogy az a vád érhesen, mintha a közvéleményt tudatosan félre akartam volna vezetni. Mérgeltem e körülmények politikai kihatásait, mert felvetődhet az a kérdés, hogy az adott helyzetben az olyan kormányzati politika vezetésére, amelyet folytatam és amelynek folytatását helvesnek és szükségesnek tartom, alkalmas-e személyem s ezért felajánlottam a kormányzónak lemondásomat.

A miniszterelnök beszéde után Szeder, majd Alföldy Béla emelkedtek szólásra, azután pedig Hóman Bálint pártelnök szólalt fel. Kijelentette, hogy az Imrédy által felhozott okokat a párt részéről nem tartja alkalmasnak arra, hogy a miniszterelnök ilyen messze menő konzekvenciákat vonjon le. Mindazonáltal meghajol a miniszterelnök döntése előtt és kijelenti, hogy

a párt továbbra is azt a politikát óhajtja folytatni, amelyet Imrédy, Darányi és Gömbös Gyula választottak.

Bizalmát fejezte ki a párt nevében Imrédy iránt és felkérte, hogy továbbra is vegyen részt a párt munkáiban.

Horthy Miklós kormányzó délután báró Vay László miniszterelnökségi államtitkárt, majd utána Reményi-Schneller pénzügyminisztert fogadta kihallgatáson. Délután Teleki Pál gróf közoktatásügyi miniszter jelent meg a magyar kormányzó előtt. Az ő kihallgatása délután 4 órától 6 óráig tartott. Teleki Pált este a nemzeti egység pártjába várják, ahol beszámol kihallgatásának eredményéről. Deznáció eddig nem történt.

Március közepén viszonozza Lebrun elnök és felesége az angol királyi pár multévi látogatását

Londonból jelentik: Lebrun francia köztársasági elnök és neje március 21-én Londonba utaznak, hogy viszonozzák az angol királyi pár mult évi látogatását. A köztársasági elnök és nejeinek fogadtatására minden előkészület megtörtént, sőt hivatalosan közölték a háromnapos látogatás programját is. Eszerint többek között a Buckingham-palotában az angol királyi pár vacsorát ad a vendégek tiszteletére, másnap a londoni lordmajor látja őket vendégül, este pedig Lebrun elnök és neje a francia nagykövetségen adnak vacsorát az angol királyi pár tiszteletére. A látogatás utolsó napján fogadtatás lesz a Westminster Hallban. Lebrun elnök és neje Windsorba is elmennek, hol a királyi pár villásreggelin látja őket vendégül. Vacsora lesz az angol külügyminisztériumban is, amellyel a program véget ér.

Népszámlálás-jellegű összeirással

kapcsolják össze a városi adóvallomások ellenőrzését

Szerdán befejeződött a városi adóvallomások benyújtása és a város pénzügyi szolgálatától nyert értesülés szerint a már egyezbent meghosszabbított határidő újabb meghosszabbítására nem kerül sor. Ez már csak azért sem történhetik meg, mert a legrövidebb időn belül meg kell kezdeni a benyújtott vallomások ellenőrzését, amit a város egész lakosságának általános összeírásával kötnek össze, miután a városvezetés — amint már megírta az Aradi Közlöny — új nyilvántartást kíván elkészíttetni.

Ennek az összeírásnak valóságos népszámlálás jellege lesz, ugyanakkor pedig a város pénzügyi szolgálatának közegei, akik házról-házra járnak, a helyszínen ellenőrzik a városi adóvallomások adatait.

Ami azokat illeti, akik elmulasztottak ilven adóvallomást benyújtani, nem részesülnek semmiféle szankcióban, mert erre nem ad módot a törvény. Azonban a mulasztók hátrányos helyzetbe kerülhetnek, mert városi adóját becsülés alapján állapítják meg és ha ezt az érdekeltek indokolatlannak tartják, felebezniük kell. Ez magába véve is hátrányt és költséget jelent, ha figyelembe vesszük, hogy az utólagos bizonyítás mindig nehezebb, mint az eredeti kötelezettség alapján beterjesztett adatokkal való igazolás.

A város pénzügyi szolgálatát különben ezúton kéri fel a lakosságot, hogy minden főberlő gondoskodjék az ellenőrzés alkalmával az adóvallomásokon benyújtott adatok igazolásáról. Lehetőleg állandóan tartózkodjék valaki a lakásokban, készítsék elő az igazoló okiratokat (lakbérleti szerződés, adásvételi szerződés, stb.), hogy a pénzügyi szolgálat közegeinek a kellő felvilágosításokat megadhatassák.

Kétszáz tank érkezett a kínai kormány részére

Rangoon. (Rador.) Egy amerikai hajó ma Rangoon kikötőjében 200 tankot tett partra. A tankokat a kínai központi kormány rendelte.

18-án a Fehér Keresztben **A.F.P.A.** Asociația Funcționarilor Particulari cu sediul Arad **táncestély** tombola vigszág és jókedv táncverseny

Az Uralkodó rádió-üzenetének sikere Amerikában

Washington. (Rador.) Az amerikai sajtó teljes részletességgel közli II. Carol királynak az Egyesült-Államok népéhez intézett rádió-üzenetét. A Newyork Times összefüggést talál a román uralkodó és Cordell Hull tegnap elhangzott rádióbeszéde között. Az *Egyesült-Államok külügyminisztere ugyanazokat az eszméket hangoztatta, mint II. Carol király,*

aki kijelentette, hogy a newyorki nemzetközi világiállítás célja a népek közötti együttműködés elősegítése.

Számos neves személyiség felkérte a washingtoni román követséget, hogy tolmácsolják meleg szerencsekívánataikat Bucurestiben a román-amerikai manifesztáció sikeréért, valamint a kitűnő programért.

Ünnepélyes keretek között foglalta el helyét Ludosanu Nicolae főelnök

az aradi törvényszék élén — Ionescu S. Petre vezető-főügyész üdvözlőbeszéde — A főelnök eskütétele

Szerdán délelőtt 11 órakor ünnepélyes formák között tette le hivatali esküjét Ludosanu Nicolae, az aradi törvényszék most kinevezett főelnöke. Az első tagozati tárgyalóterem zsufolással megtelt érdeklődőkkel, a tisztviselői kar ugy a járásbírósról, mint a törvényszékről csaknem teljes számban megjelent, az ügyvédek és az előléptetett Ludosanu Nicolae személyes barátainak nagy tábora is felvonult, úgy hogy a folyosóra szorult ki a terembe már nem férő nagy tömeg. Valamivel 11 óra után felvonultak az összes bírák, valamennyien talárban, a főügyész elfoglalta helyét az emelvényen, míg az elnöki széket Mándru Nicolae, a III. tagozat elnöke, mint rangidős tagozati elnök foglalta el. Jobbján állott Ludosanu Nicolae főelnök és balján Alexandrescu Alexandru a II.ik tagozat elnöke foglalt helyet.

Mándru elnök utasította Daescu törvényszéki vezető-jegyzőt a kinevezés ismertetésére. A kinevezési irat a 709/939. számot viseli és annak felolvasása után a főelnök az elnök elé járult, aki nek kezeihez letette az esküt, majd elfoglalta helyét az emelvényen. Ezután Ionescu S. Petre vezető-főügyész üdvözölte az új főelnököt:

— Amilyen szomorúsággal vettük tudomásul Orezeanu Romulus eddigi főelnök ur távozását — mondotta többek között a főügyész — olyan örömmel fogadtuk az Ön főelnöki kinevezését. Biztosra vesszük, hogy a főelnök ur az aradi törvényszék ügyeit éppen olyan szellemben irányítja majd, ahogyan azt Barbur Sever, Hargot és Orezeanu Romulus vezették.

Beszédét azzal végezte, hogy üdvözölte meleg szavakkal a főelnököt, aki meghatózott hangon válaszolt:

— Köszönöm, főügyész ur szép szavait. Elődeim példáját szem előtt tartva azon igyekszem, hogy megtaláljam a módot a mindenkivel való együttműködésre, különösen tisztviselőimmel és az ügyvédekkel. Biztosra veszem, hogy ez sikerülni is fog és az aradi törvényszéken a jövőben is zavartalan lelkes munka folyik majd.

A főelnök rövid beszédét a hallgatóság lelkes éljenzéssel ünnepelte és ezzel az eskütétel ünnepélyes aktsusa véget is ért. A főelnöki szobában a bírák gyűltek össze, akik szívélyes szerencsekívánataikat fejezték ki a törvényszék új vezetőjének.

Az első tagozat tárgyalótermében, közvetlenül a főelnök eskütétele után, Orezeanu Romulus a távozó főelnök, — aki rövidesen elfoglalja pozícióját a temesvári büntetőtáblánál, — intézett néhány bucsuszt a tisztviselőkhöz. Beszédét azzal kezdte, hogy fegyelmezett kiűnő tisztviselőgárdától vesz bucsút és a távozását őszintén fájlatja, mert nem könnyű tizenkilenc évig volt barátaitól és tisztviselőitől így megválni. Arra kérte őket, hogy a jövőben is dolgozzanak lelkiismeretesen, tegyenek félre minden egoizmust, dolgozzanak kéz a kézben fáradhatatlanul, mint eddig tették és akkor utódja elismerését is éppen úgy kivívják, mint az övét. Beszédét azzal fejezte be, hogy az aradi törvényszék minden tagja részére ő mindenkor szíves pártfogó marad.

Tholdalagi Mihály gróf beszéde a magyar népközösség kötelességeiről

a marosmegyei EGE-tanfolyamok befejezése alkalmából

Az Erdélyi Gazdasági Egylet marosmegyei tanfolyamainak negyedik sorozata most zárult. A vizsgán Tholdalagi Mihály gróf mondott figyelemreméltó beszédet, amelyben a népközösség eszméjéről beszélt, majd pedig így folytatta:

— Az élni akarás nemcsak tőlünk függ. Hanem nagy mértékben attól a viszonytól, amelyben a többségi román néppel élünk.

— Mi nem politizálunk. Mi dolgozni akarunk, de minden politikán túl hirdettük és hirdetjük, hogy harmónikusán együtt akarunk dolgozni a román néppel.

— Es hirdetjük állampolgársági kötelességeink teljesítését az állam konstruktív, építő munkájában. Szavunk és magatartásunk méltánylást talált a trón előtt. Ezért megragadjuk az alkalmat is, hogy hódolatunknak adjunk kifejezést Öfelsége II. Carol király iránt.

— S most, amikor hódolattal hajolok meg Öfelsége fenkölt személye előtt — ezt teszem többszörös vonatkozásban is. Szól az állam legfőbb méltóságának, az államfenség kifejezőjének, szól a nagy és bölcs államférfi-uralkodónak, aki nagy és nehéz időkben maga irányítja és vezeti az országépítés munkáját és

szól az egész román nép megszemélyesítését kifejező szimbólumnak. Mert mi megértő, együttműködő társai akarunk lenni a román népnek. Itt, e helyen, a Kárpátok völgyében, a román néppel együttélni rendelt a Végtelenség már századok óta. És állítom, hogy ez az élet itt virágzó csak úgy lehet, ha a két faj megtanulja egymást becsülni és közös munkában együtt dolgozni. Mert gazdag ez az ország és lehetőségei szinte végtelenek és a boldogság feltételei megtalálhatók mindnyájunk részére, ha a szívekben nem csupán a saját faj kizárólagos értéke él, hanem a krisztusi szeretet egy szikrája is. Mert lehetnek olyan álmodozók, nagy érzésekkel fűtött patrioták, itt is és ott is, akik az egyik faj kizárólagos uralmát hirdetik és fajukon kívül nem ismernek és talán nem is akarnak egyebet ismerni és e faj uralmának totalitását, egvetemét akarják megvalósítani minden erejükkel, minden működésükkel. Ezek hozhatnak egymásnak sok-sok szenvedést, elpazarolhatják egy nép energiájának legértékesebb részét, ringathatják magukat abban a hitben — talán évtizeden, vagy egy-két emberöltőn át. — hogy céljukat megvalósították. De azt, hogy más, nagy számmal bíró fa-

lok e tájon ne éljenek, kik az életre jogot formálnak, el nem érhetik. És el kell jöjjön az idő, mikor a Duna-völgyének sok népe nem egymással versenyez az uralomért, vagy elsőségért, hanem egymás mellett, sőt egymást segítve él, egymás etnikai lényét tisztelve és megbecsülve. Mert ha ez nem következik be, akkor ömölhet annyi könny, hogy a Duna sárga hullámai sósak lesznek, de a boldog élet boldogsága csak rövid. Mert a történelemnek irányvonalai vannak, azokat nagy, szervezett népek ismerik fel és ez irányvonalak többjének keresztelkedése a Duna-völgyében van. Ha a völgy népei megértik egymást, úgy nekik fog érni a rónák kalásza és az övék lesz e nagy vidék minden gazdagsága.

— S nekünk mi a kötelességünk, népközösségünk egyszerű katonáinak? Az, hogy munkánk, szorgalmunk, minden életmegnyilvánulásunkba bevigyük a közösségi gondolatot és minden vonalon — be és kifelé — az igazságos akaratnak a melegét. S ha mi ezt megteszük, megmondhatjuk vezetőinknek is, hogy mi az ő kötelességük: az, hogy a népösszességet szervezzék meg s egyek legyenek százakért s tartsák e századok szívén kezüket, hogy ez érzés melege legyen a táptalajuk, amiből élnek, de úgy vezessenek, hogy e századok érzésvilágát világítsa meg az ő értelmük fénye."

Ma tartják az első gyászistentiszteletet Aradon az elhunyt XI. Pius pápa lelkiüdvéért

Az aradi minoriták templomában február 16-án délelőtt 10 órakor tartják meg az első gyászistentiszteletet XI. Pius pápa lelkiüdvéért. A gyászistentiszteletet dr. Lakatos Ottó aradi plébános, szentszéki tanácsos szolgáltatja nagy papi segédlettel. Gyászbeszédet mond Kulcsár Kálmán hittanár-lelkész. Míse közben a Szent Antal templomi nagykar Karacsony István minorita karnagy vezényletével előadja Don Lorenzo Perossi Missa de Requie-jét

Vasárnap délelben 12 órakor tartják meg a második gyászistentiszteletet XI. Pius pápa elhunyt alkalmából. Dr. Lakatos Ottó ünnepélyes Liberát celebrál fényes papi segédlettel, amelyen megjelennek a helyi hatóságok képviselői is. Az énekkar ezuttal Mozart és Perossi Liberáját adja elő nagy zenekari kísérettel.

Dr. Gerinczy Pált nevezte ki a Szentszék jászóvári prépostjává

Budapestről jelentik: Az apostoli Szentszék döntése most érkezett meg a régi jászóvári remontrei prépostság Magyarországhoz való visszacsatolt felvidéki részének egyesítése ügyében. Az egyesített részek élére most dr. Gerinczy Pál prelátus apátot, a gödöllői kormányzó-perjet neveztek ki. Dr. Gerinczy Pál 1906-ban született. Filozófiai, teológiai és kánonjogi tanulmányait Rómában végezte. A most elhunyt Szentatya az apáti méltósággal tüntette ki. Díszes méltóságába április 16-án iktatják be ünnepélyesen a jászóvári székesegyházban.

URANIA premiermozgó TEL: 12-32

Izgalmos eredeti dzsungelfilm

„Hiv a vadon"

Tarzan hercegnője.

JACK LONDON novellája nyomán

NOAH BERRY és NANJI KELLY-vel.

5. 7.15, 9.15

Pótkép és Metro hirdető

MERCUR

nyeremények IV. osztály

Lei 6,000.000 57793 *Seria II. Matca*

Lei 1,000.000 45022 „ *II. Arad*

Lei 200.000 63760 „ *II. Matca*

Lei 200.000 73876 „ *II. „*

ezenkívül 62 drb. 100.000 leies főnyeremény.

Főbizományos:

GOLDSCHMIDT BANK Rt. Arad

Mikor „az égből pottyan...”

kétszer 1,000.000 lei!

Aradi sorsjegyek milliós nyereményei — Az első boldog nyertes: Angele Mátyás ujaradi gépkocsivezető — A második: rejtély... nem árulja el kilitét

Az egész ország területén több százezer ember várta izgatottan ezt a napot: február 15! — Kire mosolyog Fortuna istenasszony?.. Az aradi játékosok reménykedése nem volt hiábavaló — kétszer egy millió leies nyereményt fizetnek ki Aradon.

Az első szerencsés nyertes: Angele Mátyás ujaradi gépkocsivezető, aki a „Collectura Oficiala” aradi fiókjánál vásárolt 173.395-ös számú mellék-sorsjegyével 1.000.000 leit nyert. A második: ismeretlen... A rejtélyes nyertes igénybe vette az államsorsjáték kötelező titoktartását s így a Goldschmidt S. A. Bank, ahol a szerencsés 45.022-es számú államsorsjegyet vásárolták, nem árulhatja el, hogy ki nyerte meg a másik 1.000.000 leies főnyereményt?..

Az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott Angele Mátyás ujaradi gépkocsivezetővel, aki olv. váratlanul lépett a milliomosok aránylag gyér sorába.

Hiába állítja a közmondás, hogy a „pénz nem elég a boldogsághoz”, mert a valóság nagyon rácafol:

Aradon most nincs boldogabb ember, mint Angele Mátyás gépkocsivezető, aki 42 éves, családos s akinek egy 22 éves leánya és egy 14 éves fia van.

Eddig szerény polgári keretek között élt. — dr. Crişan Aurel ujaradi ügyvéd alkalmazásában

kereste meg a mindennapi kenyerét.

— Mikor tudta meg, hogy egy millió leit nyert?

— A sorsjegyiroda vezetője — mondotta Angele Mátyás — szerdán fél 11 órakor értesült arról, hogy ilyen nagy összeget nyertem. Azonnal Ujaradra siettem és a járásbíróház épületében talált reám.

— Angele ur mit szólna, ha százezer leit nyert volna? — kérdezte hamiskásan mosolyogva.

— Nagyon nyeltem — folytatta a szerencsés, ujdonsült milliomos — mert azonnal sejtettem, hogy nem tréfálkozni jött ki a sorsjegyiroda vezetője Ujaradra.. — Százezer lei?!..

— És, ha tízszer annyi?

Igazat mondanak akkor, amidőn idézik: „a meglepetéstől szóhoz sem tudott jutni...” — mert Angele Mátyásnak is elakadt a szava. A járásbíróházi tisztviselők, az ügyes-bajos emberek tömege vette már körül, amidőn Angele Mátyás lehiggadva csak ennyit mondott:

— Na..

„...nem megmondtam?” — ez a boldog és büszke kérdés, amellyel felszabadulhatott volna az évek hosszú során felgyült reménykedés, már nem is hallatszott, mert elnyomta a meglepődött emberek zivaja. Néhány perc leforgása alatt annyian szorítottak kezét Angele Mátyással, hogy sajnó tenyérral kényszerült a távozásra. Családjának is megvitte az örömhírt.

Mit csinál a sok pénzzel..?

— Mit csinál a sok pénzzel? — tesszük fel az ilyenkor hagyományos kérdést.

— Először is..

egy jó tájékozott veszek. Évek óta vágyakozom utána. És még egy házat Aradon.

— Gépkocsit nem vásárol?

— Nem. — jelentette ki eltökélten — a gépkocsikból elég volt 15 évig. Gépkocsivezető voltam... Bocsánat. — az is maradok, mert hangsúlyozom, hogy a nagy szerencse nem szédített meg, az életkörülményeim ezután sem változtak. Továbbra is dr. Crişan Aurel alkalmazásában maradok. — a doktor urral már megbeszéljük.. Ügyvelek a pénzre, mert az embert csak egyszer életében „üti meg a szerencse”. Ritka ez kérem, mint a fehér holló..

Csak „a kicsi ujja sérült meg...”

— Sohasem tapasztalta még, hogy Fortuna istenasszony kegyeltie?

— De, talán... 1917-ben, a világháború idején.

— A Kárpátok között folyt a véres háború. Katona voltam. A véstestjeit „sirást” hallottam. — srápnell! — arccal előrebukni a sárba.. Robbanás! A gyilkos szilánkok szétszóródnak, nem is tudom hány embert öltek meg? En csak a kisujjamat vesztettem el és a gyűrűs ujjam azóta is bémá. Ilyen sebesülésért rajongott mindenki, mert könnyű és szabadulást jelentett a földi pokolból. Könnyű sebesüléssel kórházba menni — ez volt akkor a boldogság.

Angele Mátyás, a szerencse fia befejezőképpen elmondja még, hogy mit érzett amidőn tudomására adták, hogy milliomos lett.

— Boldog voltam nagyon, a felszabadultság érzése volt bennem. Megszöktem az apró gondok elől..

A másik szerencsés nyertes aki a Goldschmidt S. A. Banknál vásárolt sorsjegyével alapozta meg jövőd életét; titok... Miért nem dobta el az ismeretlenség álarcát? — Rejtély.

Itt, Aradon még egy boldog ember jár közöttünk, akiről nem is sejtjük, hogy milliomos..

(n. f.)

Nagyarányu kémkedést lepleztek le Belgiumban

Brüsszel. Nagyarányu kémkedési ügyet lepleztek le Cincyben. Öt embert letartóztattak. A kémhálózat — mint jelentik — rendkívül kiterjedt volt.

A kenyér és hus áranak emelését kérték a pékek és meszarosok

Az aradvárosi ármeghatározó bizottság tagjai ülést tartottak, hogy megállapítsák a február 15-től március 15-ig érvényes maximális árakat. A bizottság foglalkozott a húsiparosok és pékek kérelmével, amelyben az árak emelésére tettek javaslatot. A húsiparosok az olvasztott zsir árát 2 lejre, a sertéshus két minőségének árát pedig 2—3 lejre kérték felemelni. A meszarosok azzal indokolják kérésüket, hogy az állatkivitel miatt az élőállatok árak emelkedtek. — A pékek kérése pedig az volt, hogy szüntessék meg az eddigi rendszert, amely szerint a liszt és kenyér ára azonos és a jövőre nézve másfél leies különbözet megállapítására tettek indítványt, vagyis, hogy a kenyér 1.50 lejre drágább legyen, mint a liszt. A bizottság megvizsgálta az előterjesztéseket, amelyekre vonatkozóan a fogvasztó közönség képviselője elutasítást javasolt. Végül a bizottság úgy döntött, hogy az eddigi husárak fenntartását indítványozza a polgármesternek, aki a döntő szót kimondja. A pékek kérésének tanulmányozására bizottságot küldenek ki. Ez a bizottság megvizsgálja: mennyi kenyér állítható elő 1 kiló lisztből és hogy szakmai szempontok szerint vajon indokolt lenne-e a másfél leies emelés.

CORSO

Telefon: 21.85

MA: 3, 5, 7,15, 9,15 órákor

„KATIA”

Oroszország Kék Démonja

DANIELLE DARRIEUX-vel.

Paramount hirdó. Színes Micky-Maus

Sportvonat Budapestre Uttevel nélkül

csak személyazonossági igazolvánnyal

Aradról indul március 9-én reggel.

Budapestre vissza márc. 14-én este.

Oda-vissza 1380 lei

Jelentkezési határidő március 2 este

Beiratkozások, információk:

WAGONS-LITS//COOK

menetjegyirodában Arad, Minor.ta-pal.

Miért szerezték meg az angolok Minorcát Franconak?

A látszólag nehézkes angol diplomácia most fűrgén elűtötte a franciákat az értékes szigettől

London. Minorca, a Baleár-szigetcsoporthoz az északi, Franciaországhoz legközelebb fekvő szigete, csodálatosképp megmaradt a köztársaságiak kezén egészen a csütörtöki kapitulációig, noha Franco tengeren és levegőben összehasonlíthatatlan fölényben volt a köztársaságiakkal szemben. A sziget kitartása Negrinek mellett, még különösebb azért, mert a szomszédságban lévő jóval nagyobb Mallorca szigeten a polgárháborúnak majdnem a kezdete óta Franco, illetve az olasz legionáriusok az urak — egy gróf Rossi álnevet viselő bolognai olasz tábornok vezetése alatt. Olasz repülőgépek számtalanszor bombázták Minorcát, főleg kikötőjét: Port Mahont, a sziget azonban makacsul ellenállt és egész biztos, hogy ez az ellenállása Franco győzelmei ellenére is hónapokig elhúzódhatott volna, ha Franco tábornok megbízottját nem a Devonshire angol cirkáló hozta volna Port Mahonba. Ez az angol cirkáló hetek óta látszólag tétlenül vesztegelt a minorcai kikötőben, amíg aztán szerdán délután kifutott, hogy végrehajtsa az angol diplomácia egyik legnagyobb és legfontosabb mozdulátát a spanyol polgárháború és a földközítengeri politikai és erőhatalmi helyzet kialakítása körül.

Elég hosszú ideig tartott, míg a Devonshire elindulhatott erre a történelmi újtára. Addig se volt azonban tétlen Anglia Minorca szigetén. Az angolok azóta, hogy a szomszédos Mallorcát az

olaszok szállították meg, nagyon otthonosan mozogtak Minorca szigetén — nem azért, mert a sziget száz éven át az ő birtokukban volt, hanem azért, hogy szemeltartsák a szomszédot. Hogy a sziget a sorozatos olasz légitámadások ellenére is tartotta magát, ebben is az angoloknak volt a fő szerepük. A híres Vickers-Armstrong angol hadianyaggyártó-cég fejezte be sebtében francia katonai szakértők irányítása mellett Minorca szigetének erővédelmi munkálatait, melyek már 1934-ben megkezdődtek. És, ha Anglia nem is szállított partra csapatokat a szigeten és nem is küldött angol helytartót Port Mahonba, mint az olaszok tették Mallorcán, Minorca épp annyira angol meg szállás, illetve védelem alatt állt, mint Mallorca olasz alatt. Mikor Barcelona elestével Franco győzelme már elvitathatatlaná vált, a lassan, nehézkesnek látszó angol diplomácia szinte pillanatok alatt cselekedett. — Felajánlotta Francoéknak, — hogy „szállítja” nekik Minorcát, de egy feltétel alatt: a szigetre csak spanyolok fognak bevonulni, idegenek nem, Franco, mint a tények mutatják, a Downing-streetnek és az angol admirálisnak ebbe a közös akciójába belement, a Devonshire kifutott a kikötőből, hogy elhozza Franco parlamentéjét, ki előtt a sziget köztársasági helyőrsége kapitulált. A szigetre pedig messziről, a katalán partokról odaszállított spanyolok vonultak be.

A Földközi-tenger nyugati részének legfontosabb stratégiai része

Ha mindez nem történt volna ilyen villámgyorsan és úgy ahogy történt, akkor a közeli jövőben, vagy olaszok, vagy franciák szállták volna meg a szigetet. Mindkettő beláthatatlan következményekkel járt volna. Valószínű, hogy ez a sziget lett volna az új világháború Szerajevója. Hogy miért, ezt megmagyarázza a sziget geopolitikai fekvése.

Minorca és általában a Baleárok a legfontosabb stratégiai pontja annak a tengeri útnak, mely Marseillet Alger és Oran kikötőjével összeköti. Ez az út szinte töretlenül észak-déli irányú és a legrovidebb út Franciaország és északafrikai gyarmatbirodalma között. Ha a Baleárok szigetcsoportha a franciákkal szemben ellenséges keznek birtokába jut, úgy sikerül elvágni nemcsak az Északafrika és Franciaország közötti legrövidebb utat, de minden földközítengeri utat Dél-Franciaország és Északafrika között. Ez viszont Franciaország potential de guerre-jét életveszélyesen csökkentené, mert elzárná attól a hatalmas katonai-rezervátumtól, amelyet az afrikai gyarmatbirodalom Franciaországra nézve jelent. Bármilyen idegenkedés és aggályoskodás fogadta a háború kitörésekor, még angol részről is a francia hadvezetőségnek azt az elhatározását, hogy színes csapatokat dob fel a francia-német, majd a balkáni frontra, tény az, hogy a színesek egészen kiváló katonáknak bizonyultak, hisz a marokkói mór katonák segítségével sikerült a franciáknak először megállítani 1914-ben a német offenzívát.

Ha Franciaországot egy jövő háborújában elvágiák színes katonatartaléktól, ha Marseillet vagy Toulon-Alger vonal helyett a háromszor olyan hosszú és viharos atlantióceáni uton, vagy is Bordeaux és Marokkó közötti útvonalon kell lebonyolítania a színes ezredeknek az európai hadszíntérre való szállítását, úgy ez végzetes lehet a franciákra nézve. Hogy milyen életbevágóan fontos kérdésről van itt szó francia szempontból, ezt bizonyítják azok a számok, melyeket Niessel tábornok bocsátott közre egy cikkében, amelyet a színes csapatoknak a háborúban való résztvételéről írt. Az európai harctereken, Niessel szerint, 250 ezer északafrikai, 135 ezer szenegáli néger, 43 ezer indokina, sokezer madagaszkári, szomáli néger, stb. vett részt. Jól bevált háborús szereplésük óta a franciák még nagyobb gondot fordítottak a színesek gyarmati kiképzésére, magában Franciaországban is állomásozik néhány színes ezred (ezért írják a német fajtudósok a franciák elnégeredéséről), úgy hogy ma sokkal több színes katonájuk van, mint a világháborúban és még nagyobb szerepet számnak nekik az új világháborúban.

Legnagyobb gondot a színes csapatok átszállítása Európába okozza a francia hadvezetőségnek. A francia flottagyakorlatokat is állan-

dóan ennek a gondolatnak szolgálatában tartják, hol az atlantióceáni részen, hol a Földközi-tenger nyugati részében. A hadgyakorlatok eredménye állandóan az, hogy a legsebezhetőbb pontja a francia elgondolásoknak: a Baleárok, ezek között is a legkeletibb fekvésű Minorca.

Francia—olasz versenyfutás a Baleárok körül

A spanyolok által sokáig elhanyagolt szigetcsoporth jelentőségére a világháborúban jöttek rá a németek. A német titkos diplomácia a háború alatt odaigérté Spanyolországnak Portugáliát, (ugyanúgy, ahogy az 1808-as titkos francia—spanyol szerződésben Napoleon) és Gibraltárt, ha átengedi Németországnak a Baleárokat. Amióta Olaszország az Adria-tenger helyett a Földközi tengert tekinti „mare nostro”-nak és a francia—olasz vetélkedés következtében a Földközi tenger nyugati részében is ki akarja építeni a maga po-

Törvény az ingatlanokról vezetendő könyvekről

Az összes fő- és albérlőket be kell vezetni ezekben a könyvekbe

Bucurestiből jelentik: A lakók bejelentéséről intézkedő törvény elrendeli, hogy az ingatlanokról a jövőben könyvet kell vezetni. Ez a kötelező könyvvezetés április 23-tól lép érvénybe. Az intézkedés célja a közbiztonság hatékonyabb megvédelmezése.

MAGYARNAK

VALLOD MAGAD?

JELENTKEZZ A FRONT MAGYAR ALTAGOZATÁBA!

zítőit (Korzikai), fokozódó érdeklődéssel fordult a Baleárok felé. Primo de Rivera idejében már ugy látszott, hogy sikerül az olasz érdekpálya vonni ezt a fontos szigetcsoporthot. Az első olasz repülők nem a mostani polgárháború kitörése után, de már 1926-ban megjelentek a Baleárok, amikor a Duce és Primo de Rivera aláírták az olasz—spanyol barátsági szerződést. Ekkor is a legintenzívebben a Baleárok kérdése érdekelte az olaszokat. A szerződés létrejöttéről szóló hivatalos közlés ezzel kapcsolatban csak annyit emített meg, hogy Spanyolország olasz—francia konfliktus esetén megőrzi szigorú semlegességét, diplomáciai körökben azonban legnagyobb határozottsággal azt állították, hogy a szerződésnek van egy más értelmű, titkos záradéka.

Akár volt titkos klauzula, akár nem, a Baleárok körüli francia—olasz versenyfutásban nagy előnyre tett szert Franciaország annakidején.

Emlékeztet még az az utazás, amelyet a köztársasági Spanyolországban tett Herriot és a francia hadügyminiszter. Ekkor is a Baleárok képezték a spanyol—francia megbeszélések fő témáját. Francia biztatásra és francia pénzzel kezdte meg a köztársaság a legerősebb flotta-támaszponttá kiépíteni Minorcát. A munkát már Vickersék fejezték be angol pénzen a polgárháborúban, mert Angliának éppúgy nem érdeke az, hogy az olaszok vessék meg lábukat a Baleárokon, mint a franciáknak. Amikor az angolok az 1938 év husvétai angol—olasz földközítengeri egyezményben földközítengeri statusquoról beszélnek, akkor elsősorban arra gondolnak — hogy a Baleárok maradjanak spanyol kézen.

A köztársasági kormány 1934-ben szigorú zárlat alá vette a Baleárokat. A szigetcsoporth jelentőségét a diplomácia egy pillanatra sem tévesztette szem elől.

Sok gondot okozott a hatóságoknak a szélsőséges elemek tartozkodási helyének felkutatása, mert ezek az egyének hónapos szobákban, és főleg a háztartásbeli alkalmazottaknál találtak menedékre. Az ellenőrző könyvecskéket április 23. és május 23-a között kell kiállítani, míg ezen időszak után a házban történő összes változásokat legkésőbb öt napon belül kell keresztülvezetni. Az ellenőrző könyvecske több lapból áll és ezekre a következő adatokat vezetik rá:

Az épület fő- és albérlőinek nevét, valamennyi lakó adóbejegyzési számát, rádióelőfizetési számot, a gépkocsi, a fegyvertartási engedélye, cseledekönyv és maga az ellenőrző könyvecske sorszáma. A házellenőrző könyvecskét három példányban állítják ki és ezek közül az egyik a háztulajdonos birtokában marad. A könyvek és hozzá tartozó külön bejegyzési lapok a dohánytözsdekben vásárolhatók. A könyvecske ára 40 lei, míg a lapok 3 leibe kerülnek. Az ellenőrző hivatalban minden felvilágosításért 20 leit kell fizetni. A törvény ellen vétőket rendkívül szigorúan büntetik és ezek közül a legsúlyosabb az ingatlan kényszereladása lehet.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

ARADI KOZLONY
 Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.
Előfizetési áraink:
 Egész évre... 840 lei Negyedévre 210 lei
 Félévre... 420 Egy hónapra 70

**Szellem és anyag
 a modern iparban**

Eric Gill, a híres angol gondolkodó előadást tartott erről a témáról a londoni Royal Institutionban. Az ipar modern fejlődését igen károsnak mondta a szellem és a művészet szempontjából.

— A vagyoni hátszalása, a gép korának a fő célja megőlte a munka szépségét, a régi kézművesek művészeti ügyességét. Az üzlet elválasztása minden bölcseségtől, jószágtól és szépségtől ridegen anyagiassá tette az egész emberi életet.

Gill külföldben igen pesszimista, ami a javulás reményét illeti.

— Az óramutatót hibába fordították vissza, az óra csak lejár. Mégis fel kell emelnünk szavunkat az anyag fényezésére.

A tudományról is fontosabbnak tartja Gill a jószágot, szépséget, emborságot, szellemet. A tudósok „többé-kevésbé pontosan regisztrálnak, többé-kevésbé pontos megfigyeléseket”. Dicséri Ruskind, aki „Bellehomet többre tartotta, mint Manchestert”. Végül azt hangoztatta Gill, hogy vissza kell állítani a munka méltóságát és fel kell szabaddítani a gép korlátlan uralkodását.

— Gyásznapra Pop C. István lelküdvéért Aradon. Pop C. István dr. volt miniszter és a képviselőház volt elnöke, öt évvel ezelőtt halt meg Aradon. Az országhatárokon túl is ismert nevű politikus lelküdvéért e hó 18-án, szombaton délután fél tizenkét órakor mondanak gyászmisét az aradi görög katolikus templomban.

— Vásárhelyi János református püspök Bucarestben. Bucarestből jelentik: Vásárhelyi János református püspök, dr. Illyés Gyula és dr. Laár Ferenc kíséretében kedden este Bucarestbe érkezett. Vásárhelyi püspök dr. Zigre Nicolae kultuszminiszternél tesz tisztelegő látogatást és felhasználja ezt az alkalmat az időszerű egyházi kérdések megtárgyalására. Vásárhelyi püspök több napig marad Bucarestben és valószínűleg más miniszteriumokat is meglátogat.

— Az albán kormány diplomáciai képviselőlet állít fel Budapesten. Tiranából jelentik: Az albán parlament egyik utóbbi ülésén jóváhagyták azt a törvényjavaslatot, amelynek értelmében az albán kormány diplomáciai képviselőlet állít fel a magyar fővárosban.

— A magyar követ látogatása az új jugoszláv miniszterelnökönél, Belgrádból jelentik: Cvetkovics jugoszláv miniszterelnök és belügyminiszter tegnap fogadta báró Bakách Bessenyei Györgyöt, Magyarország belgrádi követét.

— Mécs Lászlót beválasztják a Petőfi-Társaságba. Budapestről jelentik: A Petőfi Társaság új tagjelöltjeinek sorában szerepelnek Kiss Ferenc, Mécs László, Somogyváry Gyula és Murgács Kálmán zeneszerző. Bizonyossá veszik, hogy a jelölteket mind megválasztják.

— Súlyos beteg Jaspár belga politikus. Brüsszelből jelentik: Henry Jaspár, volt belga miniszterelnökön szerdán gyomorműtétet hajtottak végre. Az államférfi előrehaladott korára való tekintettel, életéért agóznak.

— Halálos repülőszerencsélenség Budapesten. Budapestről jelentik: A magyar főváros közelében ma egy repülőgép lezuhant. A pilóta életét veszítette.

— Szovjettengernagy látogatása az Egyesült-Államokban Moszkvából jelentik: Isacov tengernagy, a szoviet flotta helyettes népbiztosa a közeljövőben hét mérnök társaságában az Egyesült-Államokba utazik. A látogatás a szovjet kormány által az amerikai hajógyárakban rendelt páncélhajók építésével áll szoros kapcsolatban.

— Bomba robbant Karisbadban. Karisbadból jelentik: Karisbadban az egyik nagyvárház előtt bomba robbant. A robbanás következtében számos ablak betört, emberéletben nem esett kár.

— Menekült gyermekek érkeztek Londonba. Londonból jelentik: A német-lengyel határzónából 54 menekült gyermek érkezett Londonba. A gyermekek 18 éves korukig Angliában maradnak, azután valamelyik demokráciában fogják elhelyezni őket.

— MEGSZÜNT A 75 SZÁZALÉKOS SPORTTÁZSÁGI KEDVEZMÉNY. Bucaresti-l jelentés szerint az a 75 százalékos kedvezmény, amelyet eddig a sporttázasok részére biztosítottak megszűnt. A jövőben ezt a kedvezményt csak aktív sportolók élvezik, ha legalább ötös csoportban utaznak.

— Akna robbant Palesztinában egy autobusz alatt. Jeruzsálemből jelentik: Nesziona közelében az országúton akna robbant fel egy autobusz alatt. Nvold zsidó munkás, akik az autobuszban ültek, súlyosan megsebesültek.

Angol gyermekszáj

A kis Donald (hatéves): Anyus, jól fogok tanulni, hogy ösztöndíjat kapjak és abba az iskolába járhatok, amelyikbe Jack. Azután megint ösztöndíjat akarok szerezni Oxfordban és ha Oxfordot is elvégeztem, autobuszvezető leszek. (Manchester Guardian, egy valószínűsítő kisfiú valószínűsítő szavai).

— Ellenőrzik a gyárak sacharin-készletét. Bucarestből jelentik: Mivel az utóbbi időben az a gyanú merült fel, hogy egyes gyárak, amelyek a cukrot, mint nyersanyagot használják fel, sacharint is használnak, az egészségügyi miniszterium elrendelte hogy ezeknél a gyáraknál szigorú ellenőrzést tartassanak.

— Beismerő vallomást tett a Dohány-uccai merénylet egy része. Budapestről jelentik: A Dohány-uccai merénylet kapcsán előállított gyanúsítottak közül többen beismerő vallomást tettek, míg többen tagadnak. A rendőrség csütörtökön, vagy pénteken hozza nyilvánosságra a merényletről szóló hivatalos jelentést.

— Csak személyes jelentkezésre ad ki utleveléket a vármegyei prefektúra. Dobricéanu Mihail ezredes, Aradmegye prefektusa a közönség tudomására hozza, hogy a megyei közigazgatás utlevélszolgálat a jövőben csakis személyes jelentkezés esetén állít ki utleveléket. Mindenki, akinek utlevelére van szüksége, úgy a kérvényezés, mint az utleveléért való jelentkezés alkalmával személyesen jelentkezzenek és gondoskodjanak megjelölő igazolásról is, mert ellenkező esetben elutasításban részesül. Más személyek közbenjárását a jövőben teljesen kiküszöböli a prefektúra.

— Három német újságíró letartóztattak Párisban. Berlinből jelentik a Rador: A német távirati iroda párisi értesülése szerint a francia hatóságok letartóztatták Henry Baron német újságíró, a „Berliner Börsenzeitung” tudósítóját és Mack nevi német újságíró, valamint Krug von Nedda-t a „Deutsche Allgemeine Zeitung” párisi tudósítóját. Az újságíroknál házkutatást is tartottak. A nyomozás további helyzetéről nincs még jelentés.

— A sí-világ bajnoki versenyek eredményei. Zakopaneból jelentik: A sí világbajnoki versenyek keretében megtartották a 18 kilométeres lesikló versenyt. Az első Kurnicalla finn, második Karpinen finn, harmadik Pahlm svéd.

AUFRICHT FATELEP
 Str. Dim. Ralca 15-17
 a tanácsok szíves
 bűk, cser és gyertyán **TÜZIFAIT**
legolcsóbb árban. Telefon 10-69.
 Pontos kiszolgálás.

— Ötvenöt éves fennállását ünnepli a temesvári kereskedők egyesülete. Temesvárról jelentik: A Temesvári Kereskedők Egyesülete február 26-án tartja ötvenötödik évi közgyűlését. Az egyesület, amely 1884-ben 104 taggal alakult meg, jelenleg 915 tagot számlál s az eltelt ötvenöt év alatt mindössze négy elnöke volt: Tedeschi János, Kovács Vesztt Fde. Kun Richard és Oprea Ioan. Az ünnepélyes keretek között lezajló közgyűlésen az alapítók közül már csak kettő vesz részt: Schön Ede nagykereskedő és Révai Károly nyugalmazott tanár, az egyesület első titkára.

Párbaj

— Bocsánat, uram, így sokkal jobban tudok célozni.

„Deritse ki!”

Utolsó feladványunk helyes megfejtése: Kenyér-detektív jelentésére Sir Albert Wigglin főfelügyelő a következő választáviratot küldte, ami egyben a megfejtés is:

„Figyelmeztetem, hogy amennyiben legközelebb ilyen tréfákat enged meg magának, táviratköltségét levonom a fizetéséből. A megoldás csak ez lehet: A levelem volt fagyva.

„Deritse ki!” versenypályázatunk a mai nappal lezáródott. A pályázat hatalmas sikerére mi sem tehetünk, mint hogy százan és százan vettek részt a versenyben s bár nem mindenkinek sikerült helyes megoldásokat találni, lankadatlan buzgalommal vettek részt a további fejteésekben. Amikor arról adunk hírt, hogy hamarosan véget ér a pályázatunk, egyre-másra kaptuk a sajnálkozó leveleket és kéréseket, hogy ne felejtjük meg be az érdekes detektívjátékot. Az Aradi Közlöny szerkesztősége azonban, ha mostani feladványaink sora le is záródott, gondoskodott arról, hogy előtérbe kerüljen és olvasói megfelelő szórakoztatásban részesüljenek és megkezdte nagyszabású keresztrefeladvány-pályázatát. A „Deritse ki!”-verseny után, tehát most majd itt próbálhatják ki rejtélyjeitől tudományukat és küzdhetnek a nyerő pontokért. A „Deritse ki!”-pályázat nyertesek névsorát pénteki lapszámunkban közöljük.

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 11.66, London 20.64 és egynegyed, Newyork 440.37, Brüsszel 74.35, Milánó 23.20, Amszterdam 236.10, Berlin 176.62 Szófia 840, Prága 15.15, Varsó 83.13, Belgrád 10.00, Bucaresti 3.37.

— Előkelő esküvő Aradon. Taranu Victor temesvári kerületi vezérfelügyelőnek Mimi nevű leánya ment férjhez Teban Ioan ügyvédhez, a temesvári Gyapjuipar R.-T. főtisztviselőjéhez. Az előkelő esküvőt este hat órakor tartották meg az aradi görög keleti templomban. Tanuk Tantu Constantin országos pénzügyi vezérfelügyelő és felesége voltak.

— Egymillió sorsjegyet a Goldschmidt Bankban. Az Osztályosorsjáték legutóbbi húzásán a 45022 számú sorsjegyet egymillió leiel kihúzták. A szerencsés nyerők a Goldschmidt Bankban vásárolták sorsjegyeiket s egyenként 250,000 leit kapnak. Az egyik nyerő egy borkereskedő, a másik egy cipész, harmadik egy oradeai tisztviselő, a negyedik egy kereskedő, aki az egyik albizományostól, az Adler-trafikból, (Str. Horia 3-5) vásárolta sorsjegyét.

— Halálozás. Daszpek Jánosné, született Bina Lukrécia, az Aradi Közlöny lapkihordója, életének 86-ik esztendejében hirtelen elhunyt. Daszpek Jánosné évekig volt az Aradi Közlöny hűséges és lelkiismeretes munkása. Temetése február 16-ikán délután 3 órakor lesz az Alsótemető halottasházából.

— IASIBAN KIVIRAGOZTAK A GYÜMÖLCSFAK. Isziból jelentik: A hosszabb ideje tartó tavaszi időjárás még most is tart. Az enyhe időjárás folytán az egyik iszai kertben kiviragoztak a gyümölcsfák.

— A magyarpécsei iparos regnáték folyó hó 19-én, farsang vasárnapján, este, műkedvelővel egybekötött regnátékot rendeznek az Ipartestületben. Színrekerül három egyfelvonásos vígjáték. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Lábadozó beteg új erőre kap mindennapos Diana sóborszesz be-dörzsöléssel.

— Az „Infratiroa” aradi tekéző-egylet vasárnap reggel 9 órai kezdettel az AAC pálya tekéző pályáján nagyszabású egyéni tekeversenyt rendez. A rendező egyesület ezzel kapcsolatban felhívja ennek a sportnak a híveit, valamint az összes hivatásos és amatőr versenyzőket, hogy vegyenek részt a versenyen, amelyen öt értékes díjat osztanak ki.

Értesítés!
 Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a mai naptól kezdve, minden nap kapható lesz a Bul. Reg. Maria 20, szám, Szabó Albert kapu alatt, a Kristyóry-sütődéből, reggeli sütemény, 10 órai luxus-sütemény és d. u. 3 órától finom vajos délutáni luxus-sütemény-újdonosság.
 Szíves pártfogást kér:
Tóth István
 volt pékmeister.

Löwy Márkus temetése

Ma temették el általános nagy részvét mellett Pankotán Löwy Márkus apateleki földbirtokost. A tulajdonképpeni temetés rövid szertartással már d.e. 11 órakor Apateleken vette kezdetét, amikor a község apraja-nagyja azzal adta kifejezését osztatlan részvétenek, hogy a községi jegyzővel és bíróval az élen nagyszámban jelent meg, hogy utóljára bucsút vegyen Löwy Márkustól. Ezután kocsin átszállították a koporsót Pankotára, ahol délután öt órakor vette kezdetét a gyászszertartás. A koporsót már ekkor valósággal elborították a koszorúk, amelyeket a megye minden részéről és Aradról küldöttek Löwy Márkus ravatalára.

A gyászoló család valamennyi tagja ott állt a ravatal körül, de ott sorakoztak fel az elhunyt barátai és tisztelői nagyszámban Aradról, Borosjenőről, Apatelekről, Pankotáról és az összes környező helységekből. Az Aradról megjelentekről a következő neveket sorolt feljegyeznünk: Dr. Lukácsy Lipót, dr. Weil Károly, dr. Groszmann Alfréd, dr. Török Dezső, dr. Singer Lajos, Bing János, Jegessy Lajos, Goth Ede, Haralamb Henry, Orezeanu G., Frigyes Sándor, Kovács Miksa, özvegy dr. Polonyiné, Stein Sándor, Pankotáról többek között dr. Werner Miklós, Hertzka Armin, Fülöp Adolf, Borosjenőről: dr. Kolin, dr. Sebestyén, továbbá Gátik Gusztáv, Csepreghy főmérnök és még nagyon sokan.

Öt órakor kezdődött a gyászszertartás Sonnenstein Eliás pankotai főrabbi nagyhatású gyászbeszédével, amelyben Löwy Márkus példás, szorgalmas és becsületes életét vázolta.

— Igaz ember volt — mondotta a főrabbi — aki a saját életét nem tekintette tulajdonának, hanem csak béreltnek, amellyel takarékosan, beosztottan kell bánni. Fletét Istennek, az egyháznak, családjának szentelte és most ezt a béreltet csendes megnyugvással visszaszolgáltatta.

A megható beszéd után a családi sirboltban helyezték örök nyugalomra Löwy Márkust.

— **Bírságmentesen ki lehet fizetni a bélyegilletéktartozásokat.** Nagyon fontos ügyre vonatkozott a pénzügyigazgatóság. A rendelet értelmében mindazok, akiknek bármilyen címen bélyegilleték tartozásuk van, az összeget bírság nélkül kifizethetik, ha 10 napon belül jelentkezik a pénzügyigazgatóságon. A rendelet szerint amennyiben az érdekeltek ennek a felhívásnak nem tennének eleget és a hátralékos bélyegilleték behajtására a pénzügyi tisztviselők mennek ki a helyszínre, kötelesek bírságolási jegyzőkönyvet felvenni. Ugyanez a rendelkezés vonatkozik a hátralékos tőkekamatadó befizetésére is.

— „Miss A. F. P. A.” választás lesz a magántisztviselők (hivatalnokok) táncmulásán. A legpáratlanabb és legizgalmasabb választás jelöli ki majd a „Miss AFPA 1939”-et és két udvarhölgyét, akik a címen kívül kedves és értékes emléket is kapnak. A magántisztviselők estélye zártkörű és csak meghívóval lehet belépni a bálterembe. Ez lesz az első hivatalnok-bál, éppen ezért a hangsúly a megjelentek szórakoztatásán és nem az anyagi sikeren lesz. A bálterem az AFPA helyiségében (Sir. Baritui 1. szám alatt) működik, ahol a bálal kapcsolatos mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál a rendezőség naponta: délelőtt 11—1-ig és délután 5—7 óráig. Telefon 24—00.

A református ifjuság farsangi táncos tea-estélyt rendez febr. 18-án, Str. Ioan Calvin 3

— A kolozsvári magyar szintársulat emlékünnepe. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári magyar szintársulat a házsongárdi temetőben bensőséges emlékünnepeket rendezett a száz évvel ezelőtt született Ecsedi Kovács Gyula színművész síremlékénél. A sírnál Kemény János báró mondott emlékbeszédet.

— Megjelent Serényi József aradi hírlapíró „Dr. Fájdalom” című könyve. Nemcsak az aradi, hanem az erdélyi irodalompartoló közönség élénk érdeklődéssel tekintett Serényi József ismert hírlapíró új könyvére, amely „Dr. Fájdalom” címen most hagyja el a sajtót. Nagyszerű novellákat gyűjtött össze a szerző ebben a kötetben. Mai emberekről ír mai embereknek. Remek stílus, érdekes mesészöveg, biztos lélektanai rajz jellemzi Serényi József írásművészetét. A komoly irodalmat kedvelő közönség bizonyára szerettel fogadja a könyvet, amely eseménye az erdélyi irodalomnak. A „Dr. Fájdalom” rendkívül izléses kiállításban. Fejér Petre festőművész remek borítékrajzával jelent meg.

— Az aradi AC vasárnap megtartott nagyszabású egyéni tekeversenyének eredményei a következők: 1. díjat nyert Klug J. 1 pár férficípőt, 2. díjat nyert Wittner Gy., egy gyönyörű férfiing, 3. díjat nyert Wingeron B., egy tucaj férfizokni, 4. díjat nyert Beutler Fr., egy pár férficípő, 5. díjat nyert Pigli T., egy tucaj zsebkendő.

— Az aradi zsidó ambulatórium f. hó 16-án este háromnegyed 8 órai kezdettel a Dacia különteremben tudományos orvosi előadást tart a következő programmal: Dr. Varga Kálmán: A bőrbetegségek gyógyításának új irányai. Dr. Kállai Károly: Újabb szemészeti eljárások.

Holland-belga király-találkozó

Hága. (Rador.) Hivatalosan jelentik, hogy Vilma holland királynő május 23—26 között látogatást tesz Lipót belga királynál.

Jouhaux szakszervezeti főtitkár Tuniszban

Rómából jelentik: Az olasz lapok tuniszi jelentése szerint Jouhaux francia szakszervezeti főtitkár Tuniszba érkezése újabb fasisztálenes hadjárat és zavargások kezdetét jelenti. Több szakszervezeti tag szerdára virradó éjszaka behatolt egy bányavároska olasz könyvtárába, kifosztotta és széttepte a király és Mussolini miniszterelnök arcképét, összetörték a szobrokat, majd a könyveket elégették.

— Kineveztek Isac Emil helyettesét. Kolozsvárról jelentik: Megirtuk hogy Isac Emil erdélyi szépművészeti felügyelő leromlott egészségi állapota miatt egyévi betegszabadságra ment. Szabadsága idejére a kultuszminiszterium dr. Leon Mihaesti, Szamosztortomány helytartóságának közigazgatási igazgatóját bízta meg a szépművészeti vezérfelügyelőség munkálatainak vezetésével. Dr. Leon Mihaesti személyében kitűnő kultúrembert ért a magas kitüntetés. Személye biztosítja arra, hogy az erdélyi magyar kultúrintézmények szabad működése elé a jövőben sem fog akadály gőrdülni.

— Gusti professor ünneplése. Bucurestiből jelentik: A Román Társadalmi Intézmény tagjai díszlakomában keretében ünnepelték annak huszéves évfordulóját, hogy az intézmény Gusti professor, volt miniszter utmutatásai szerint működik. A lakomán az intézmény jelentőségét, továbbá Gusti professor értékes munkáját Argetoianu királyi tanácsos, Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter, Rădulescu Motru, a román akadémia elnöke, Madgearu volt miniszter és még számos kiváló közéleti férfiú méltatta.

— Rendőrségi hírek. Kecskés Józsefné aradi asszony bejelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek behatoltak Linistei-tér 5. szám alatti lakásába és onnan több ezer lei értékű holmit zsákmányoltak. — Jelentették a rendőrségnek, hogy özvegy Daspek Jánosné 56 éves asszonyt hozzátartozói holtan találtak meg lakásában. A hatósági orvos megállapította, hogy a hirtelen halált szívizéhlődés okozta.

— Nagyszerű bál képek, táncos csoportok az AMEFA- és Hellas-bálakról és a Református Nőszövetség teatestélyéről és más érdekességek Köcsz Jenő pompás riportlapja „TARSASÁG” (Ez Arad!) most megjelent szenzációs számában, amely kivételesen olcsó propagandaáron került forgalomba. Nézzé meg a tartalomkivonatot bármely lapárúsitónál.

— AZ OSZTÁLYSORSJÁTÉK NYERŐSZÁMAI.

Fősrangsorjegyknél lei 6.000.000.— nyert a No. 62312, 57793. Lei 1.000.000.— No. 76922, 45022, 46812, 91840, 72578, 23658, 11138, 20087, 26537, 40340. Lei 200.000.— No. 69422, 78672, 61276, 24565, 30309, 63760, 58595, 19971, 45356, 26226, 38678, 25610, 62462, 5335, 36114, 40369, 35586, 39654, 78497, 73876, 51329, 51366, 26635, 72243, 70401, 16628, 63438. Lei 100.000.— No. 430, 1118, 1181, 1301, 1711, 4268, 4294, 7198, 7705, 7967, 8123, 8802, 9723, 9938, 10570, 10845, 10850, 11399, 11516, 11646, 11659, 12613, 12626, 12802, 13106, 13523, 13854, 14176, 15534, 15979, 16183, 16860, 17070, 17636, 17880, 17921, 18202, 19007, 19042, 19076, 20006, 20120, 20140, 20582, 21032, 21469, 21504, 21691, 23150, 23912, 23924, 23979, 24136, 24708, 25267, 26743, 26885, 27730, 27738, 27973, 29181, 29181, 29205, 29206, 29584, 29680, 29880, 30670, 31857, 31953, 32164, 32385, 32389, 32552, 33058, 33667, 33996, 34214, 34270, 34498, 35203, 35416, 36219, 36243, 36855, 37300, 37645, 38261, 39465, 39428, 39644, 40153, 40502, 40844, 41614, 42042, 40553, 42579, 43120, 44042, 44291, 44622, 45839, 45869, 46663, 46548, 47542, 47725, 48324, 49030, 49652, 50215, 50576, 50643, 51150, 51291, 51523, 52124, 52815, 53565, 54405, 55459, 55765, 56723, 57055, 59013, 59368, 60724, 60888, 60913, 61046, 61381, 61689, 62232, 62311, 62316, 63324, 62507, 64194, 64627, 54999, 65051, 65569, 67103, 67105, 67628, 67817, 68764, 71338, 72802, 72950, 73931, 74434, 75240, 75438, 75626, 75566, 76129, 76535, 77276, 76674, 77903, 78079, 78669, 80283, 80433, 81377, 82106, 82153, 82607, 83536, 83732, 84049, 86918, 86996, 88616, 89146, 89472, 90671, 90844, 91131, 91646, 91659, 91786, 91921, 91936, 92233, 92725, 93222, 95176, 95673, 95737, 96165, 96456, 97833, 97874, 98236, 99357, 99721. Lei 228.— nyert a No. 22, 23, 33, 57, 58, 72, 94 végződésű sorsjegy. Lei 3636.— nyert a 6 és 8 végződés. Melléksorsjegyknél Lei 1.000.000.— nyert a 553405, 874979, 852155, 153788, 760356, 707016, 898174, 229024, 530895, 811851, 378574, 555438, 505667, 118406, 487814, 571285, 173395, 806263. Lei 100.000.— No. 103180, 105272, 105669, 107621, 138098, 143031, 192326, 192592, 194716, 158098, 165451, 176009, 184906, 195322, 214246, 217513, 223078, 251192, 264470, 262484, 265406, 273052, 282223, 286504, 287337, 287716, 294137, 295609, 304293, 306944, 315483, 325240, 327460, 340526, 346853, 348640, 360704, 361351, 377789, 395683, 424274, 434207, 44794, 453269, 457610, 472382, 473424, 473537, 474171, 525446, 525192, 549486, 554883, 563155, 567871, 572668, 578019, 577669, 598162, 608196, 609669, 617882, 624122, 628218, 636950, 643240, 647836, 649015, 665585, 686756, 689306, 704890, 737798, 754468, 778483, 790906, 795176, 798259, 815700, 821440, 842660, 850598, 852226, 853575, 821440, 842660, 850598, 851236, 853575, 886379.

Kitűnően sikerült a vendéglős-bál

Az idel farsangi szezon egyik legjobban sikerült mulatsága az Aradi és Aradmegyei Vendéglősök Szindikátusának bálja volt, amelyet szerdán este rendeztek meg a Dácia étterem helyiségében. A hatalmas terem zsúfolásig megtöltötte a közönség, amelynek sorában a város társadalmának ismert egyéniségei is nagy számban voltak jelen. A hagyományos vendéglős bál, amelyet minden évben megrendeznek, ez évben is a tradíciókhoz híven kiválóan sikerült. Az a kellemes hangulat, amely a mulatságot jellemezte, hosszú ideig feledhetetlen élménye marad mindazoknak, akik ezen a pompás mulatságon megjelentek.

A vendéglősök báljának sikeréhez nagy részben járult hozzá az elnökség: Mohor Ilie elnök, Comoti Adalbert és Horváth József alelnökök, valamint Kohn Vilmos vezetőségi tag, akik egyben az estély rendezésének nehéz munkájából oroszlan részt vállaltak magukra. A jótékony célú bált, amelynek tiszta jövedelmét a vendéglősökhöz és a szindikátus javára fordítják, az alábbiak vendéglősége alatt rendezték meg: Mohor Ilie, Comoti Adalbert, Horváth József, dr. Botiuc Alexa, Müller Károly, Buzogány Márton, Lovasberényi Árpád, Hegedüs József a szakmai képviselő részéről, míg a gyárosok, itallerakatok és társadalmi előkelőségek részéről: özvegy Schreyer Viktorné, dr. Reusz Miklós, Szabó Miklós, Gammer György, Goldschmidt Miklós, Denoel József, Auerbach Béla, Lump Ferenc, Oppenheimer Rudolf, Deutsch Jenő és Goth Ede töltötték be a védnöki tisztséget. Ezek személyes megjelenésükkel is emelték a bál erkölcsi sikerét. A kiválóan hangulatos mulatság egyébként anyagi szempontból is nagyszerű eredménnyel végződött. Különösen éjfél után vált emelkedette a hangulat, s a bál közönsége a kora reggeli órákig maradt együtt.

Koszoru-megváltások

Plesz Gyula ravatalára szánt koszorúmegváltás címen a Szeretetház javára az alanti adományok folytak be: Bródi Arnold 100 lei, Biener Józsefné 100 lei, Hirschfeld Ilonka 100 lei, Bródi Lipót 100 lei, Plesz Nátán Piadina 100 lei, Hirschkovits Sándor 100 lei, Hoffmann Géza 100 lei, Neubruna Jenő 100 lei, Molnár József 50 lei, Hirschfeld Fülöp 100 lei, Braun Samu 100 lei, dr. Somogyi 100 lei, Holzer Jenő 100 lei, Ing. Holzer László 100 lei, dr. Kerpel Vilmos 100 lei, Herzfeld Béla 50 lei, dr. Kelemen Gábor 100 lei, Szant szűcs 100 lei, Weiszberger Hermann ravatalára: Weiszberger Zsigmond 500 lei, Weiszberger Bertalan, Tóvis 200 lei, Intercontinentala tisztviselői 500 lei, Haralamb Henrik 300 lei, — Weisz Jenő ravatalára: Weisz Károly 100 lei, Stern Géza 50 lei, Feiner Armin 100 lei, Weisz Mihály 200 lei, Weisz Izso 50 lei, Kárpál József 200 lei. — Löwy Márkus ravatalára szánt koszorúmegváltás címen a Szeretetház javára az alanti adományok folytak be: Franco Romana biztosító 500 lei, Cselleng Jenő 300 lei, Winkler Lajos 100 lei, Bing Hugó 100 lei, Jakab Gyula 100 lei, Schauer Jacques 100 lei.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
ANGEL gyógyszerész, Piața Catedralei 16. (Tel.: 15—30.)
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16 (Tel.: 14—80.)
KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsești 68. (Tel.: 14—70.)

SCALA NAGYFELMÉK SZÍNHÁZA TEL. 20-10.
 Kettős sláger **PREMIER**
 1. **Simone Simon „JOSETTE”**
 Énekes zenés vígjáték.
 2. **Ritz Tesiverek „VIC LOVASOK”**
 A 3 RITZ legszenzációsabb bohózata.
 FOX-JOURNAL. 5, 7.80, 9.90

Maradi és haladó szellemi harc

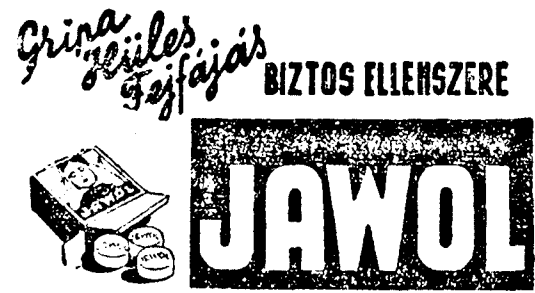
— A Kölcsey Életiskola előadása Apácairól. —

Elindul Apáca faluból egy tudásszomjazó jobbágyfiú és a gyulafehérvári fejedelmi székhely kollégiumában, ahol a Lorántffy Zsuzsanna műveltségeltető szelleme otthonos még a második Rákóczy György idejében is, rajongója lesz minden tudományos igazságnak. A fejedelmi környezetben észreveszik az apácai Csere János erős szellemi tehetségét és művelődési nagy akaratát és kisegítik a hollandiai híres egyetemre. Új világban, új szellemmel telik meg az ifju lelke, a tudományok forradalmi szellemével, mely leszortotta a földgolyót központosságának évezredes mellettségéről és minden létezés bizonyosságát az iskolás következtetések alakításáról a gondolkodás bizonyosságára vetette. Az apácai Csere János nevet viselő magyar hallgatója, majd teológiai doktora a hollandi egyetemnek az idegenben mint utána annyi más nagy fájdalommal érzi az otthoni lelkek elmaradottságát a tudományokban. Ennek okát különösen abban látja, hogy már akkor ellentétben a nyugati nemzetek műveltség forrásaival, az erdélyi ifjuság nem juthat az anyanyelv élő erejéből az ismeretekhez. És még mieelőtt püspöke hazahívó szavának engedne, ott az idegenben írja és nyomtatattja ki félig a minden ismereteket magyarul magyarázó Enciklopédiáját. Itthon a gyulafehérvári kollégium alsó osztályának ifju mestere rajongó lelkének közvetlenségével imádott bálvány lesz az ifjuságnak, de gyűlölt és az udvari alatomosság minden erejével üldözött ellenfele a maradi szellemmel egyhelyben topogó idegen tanároknak és udvariaknak. Az ifju tanár forradalmi hévvel ontja beszédeiben az emberi haladás igazságait, hogy az iskolák rendszerét a tudományok új rendszeréhez alkalmazva kell újra szervezni, új intézmények kelljenek és az emberi értelemhez és erkölcsi akarathoz csak az ifjuság anyanyelvén lehet nevelőerővel hozzáférni. A messze jövőbe látó léleknek törekény testben volt otthona, hamar kidült a munkasorból, de a tragikus eszmehintő halálával nem vesztette el az apostoli akaratát, hogy az erdélyi ifjuság anyanyelvén szerezzék meg mindazt a tudást, melyre képességei vannak. A tanár elbukott, de gyűjtött és magatermelte eszméi az egymást követő ifjusági nemzedékeken át tovább sarjadtak és bokrosodtak. Az akarat, mely Apácait a nemzeti művelődés szolgálatában hajthatatlanná tette, él és éltetni fogja időtlen-időkig a haladó lelkeket, mert tudják, hogy az igazságkeresésnek vannak fő- és mellékutjai, de megállás nincs.

Ez volt a vezető gondolat abban a tárgyilagosan megírt dolgozatban, melyet Berthe Nándor dr. az este a Kölcsey Életiskolában előadott.

Nagy idők termelik ki a nagylelkűket. A 17. század a magyar nemzet életében nagy események folyamata, melyben nagyhatású magyar tehetségek éltek. Ezek között élt és szenvedett apácai Csere János is, akinek lelke benne élt abban a szellemi forrongásban, melyet a csillagászatban megindított a lengyel Copernikus, a filozófiában a francia Descartes. Az ő tanításuknak első erőshítő hirdetője volt Erdélyben Apácai. Az esti előadó a két tudós új kornyító eszméinek összefoglalásával és a vallásfelekezeti harcok ismertetésével hű képet rajzolt arról a századról, melyben a haladásra

serkentő erdélyi fiatal magyar tudós martiriumos rövid élete lefolyt. A hollandiai egyetemen sirt fel a lélek a szegény székely fiuban az ő népe elmardottsága miatt és akkor megfogadja, hogy nem hal meg anélkül, hogy a magyarokkal minden tudományt a latin helyett magyarul ne közöljön. És a szent akaratban nem vállalta el a felajánlott utrechti egyetem tanári székét, hanem a gyulafehérvári szerényen díjazott gimnáziumi állást, melyben hamar harcot kellett folytatnia az idegenből jött latinul tanítók elmaradottságával. Ebben a tudásért és a lélek szabadságáért folyó harcban az élet drámai lüktetése három évszázad távlatából is közel hozza a tudásban gazdag ifju magyart a mai ember lelkéhez. Berthe dr. a 17. század magyar evolúciójának részleteit Apácai írásainak bő idézeteivel nemcsak érdekes, hanem példaadó ismeretű is tette a manapi kulturszeretet és kulturmunka számára. A mostanság gyakran hallható idézetnek: "vallani és állani". Apácai mint filozófus, mint író és különösen mint tanár a lelkesen meggyőződéses ujtó mintaképe. A mai előadó tanár természetesen különös bensőséggel forrt össze Apácai iskolai reformgondolataival. Apácai felfogásában — mondotta — a közoktatás létkérdés. A magyar nemzet léte ettől függ. A pedagógus Apácait két nagy kérdés különösen foglalkoztatta. Az egyik a reáltudományok tanítása a szemléltetés erejével. A másik kérdés, mely Apácai lelkét hevitette, a magyar anyanyelv tanítása. Mindkét kérdés helyes megoldása a tanár jóságán fordul meg. Apácai szerint is a jó tanár elengedhetetlen tulajdonságai a lelkes hivatásérzet és buzgóság. Ki mondotta, hogy akiben nincsen meg a természet től a rátermettség, a világ minden tudománya sem teheti meg jövőépítő jó tanárnak. "Ha tanítasz, ne kövesd azok szokásaikat, kik úgy szólnak, mintha lassu tekenősbékek másznának ki a szájkukból és akiknek céljuk nem egyéb, hanem, hogy a tudatlanoktól tudósoknak tarthassanak. Remélhetik-e az ilyenek, hogy tanítványaikat valaha a tudományok magas bérceire felvezetendik? Nem álmos szemmel, hanem buzgóságosan kell látni akármilyen dologhoz is, de kiváltképpen pedig a tanításhoz." — Ujszerű reformgondolat volt a testpedt hagyományokban megnyugodni nem akaró és bün-

tesébből az alacsonyabbrangu kolozsvári iskolához helyezett tanárnak a felfogásában az is, hogy az iskola a tudománynak és művelődésnek öncélú intézménye, nem szolgálja más intézmény felfogásának.

A magyar irodalom és a filozófia aradi tanára előadása befejezésében foglalkozott azokkal a felfogásokkal, melyek megállapítani akarták a helyet, mely Apácait a tehetségek rangsorában megilleti. Elismeri, hogy nem a lángész halhatatlan alkotói között van a történelmi helye, de egy nemzet történelmi halhatatlanságai között minden idők példájának megőrzendő annak a lelke is, aki kitartó hűvülettel összegyűjti minden népek emberi értékeit, hogy azokkal a maga fajtájának legjobb életerőit születésükben és kifejlődésükben az emberiség isteni harmóniája számára alkalmasossá tegye. Beöthy Zsolttal megállapította a Kölcsey Életiskola nagy évezettel hallgatott előadója, hogy Apácai Csere János a magyar nemzeti tudományosság eszméjének három évszázad előtt első képviselője volt, aki a saját szenvedéseiről megfélemedező eréllyel nemcsak fölvetette az eszmét, buzgott és lelkesített érte, nemcsak élt, hanem ifjan, korán meg is halt érte.

A Kulturpalota kiállítási termét elfoglaló nagy közönség a szépen megírt és közvetlen hatással előadott irodalmi tanulmányért hosszan megtapsolta dr. Berthe Nándor tanárt. A jövő hét szerdáján is a római katolikus liceum tanára, Firneisz György fog beszélni az Életiskola dobogójáról. Az ő tárgya az Apácai által kívánt reáltudományok fizikai köréből való lesz.

Repülőgéppel próbált Lengyelországba szökni két fiatal légionista Otopeniben

Négy letartóztatást eszközölt a bucaresti-i állambiztonsági hivatal

Bucurestiből jelentik: Pár nappal ezelőtt megemlékeztünk arról a súlyos repülőbalesetről, mely a repülőiskola egyik repülőjével és utastársával történt. Mint emlékeztetés, a hír úgy szólt, hogy Andrei Costin pilóta sétatrepülésre akarta magával vinni Ion Nitescu nevű barátját, de a gép Otopeniben, midőn alig emelkedett fel husz-harminc méternyire lezuhant és a repülőgép mindkét utasa súlyosan megszebesült.

A fővárosi állambiztonsági hivatal gyanusnak találta a repülőbalesetet és vizsgálatot indított, mely szenzációs felfedezéssel végződött. A hatósági személyek kiszállítottak a paulai szent Vincéről elnevezett kórházba, ahol a balul sikerült repülés két szenvedő résztvevője feküdt, és elsősorban azt állapította meg, hogy az egyik beteg, aki Ion Nitescunak nevezte magát

hamis nevet mondott be, és valójában Victor Dragomirescu légionista vezetővel azonos.

akit már hosszabb ideje keres a rendőrség. A vizsgálat további folvamán a következő tényeket állapították meg: A repülőgép pilótája Andrei Costin, a Cantacuzino repülőiskola oktatója, régen ismeretes légionista érzelméről s mivel ez mindinkább kellemetlenné vált neki,

azt tervezte, hogy Lengyelországba menekül.

mert minden pillanatban tartania kellett attól, hogy a hatóságok leleplezik tevékenységét. Ez ért idejekorán beszerzett annyi benzint, hogy az nem egy rövid repülésre, hanem ugyancsak hosszú utra lett volna elégséges. Szombaton reggel, mikorára mindent elkészített az utra, elrepült Otopenibe, ahol

felvette a gépre Victor Dragomirescu körözött légionistát,

a felszállásnál azután bekövetkezett a baleset. Előbb a katonai kórházba szállították a két sebesültet, majd innen vitték át őket a paulai szent Vince kórházba. Az állambiztonsági hivatal közegei állandóan figyelték a két sebesült látogatóit és további viselkedésüket. Tegnap abban a pillanatban

tartóztatták le Nicolicescu Natália légionista mozgalmi nőt,

amidőn a betegek szobájából ki akart surranni. Nicolicescu Natáliát a hadbírószág egy évi elzárásra ítélte mozgalmi működéséért, de az elítélt már hosszabb ideje eltiint és nem sikerült nyomára bukkanni. Nicolicescu Natália Victor Dragomirescut akarta látni, azért jött a kórházba. Letartóztatása után

elfogták lakótársnőjét, Margarithescu Margareta légionista mozgalmi nőt is,

aki bevallotta, hogy Nicolicescu Natáliával, aki vel együtt lakott hosszabb ideig, vendégül látta Victor Dragomirescut, aki csak öt-hat nappal ezelőtt költözött el tőlük, mint a fentiekből kitűnik, nyilván azért, hogy a tervezett lengyelországi utra induljon.

Nem érte baleset a Mándits-zenekart

Egyes lapok közölték azt a kerülő uton Budapestre érkező délamerikai hírt, amely szerint a népszerű Mándits-zenekar Chilében a földrengés alkalmával szerencsétlenül járt.

Hétfőn levél érkezett Szilágyi Antal volt budapesti törvényhatósági bizottsági taghoz: fia, Szilágyi Ernő, a Mándits-zenekar egyik tagja írta. Ebben említést tesz a szerencsétlen ségről, de azzal, hogy nekik semmi bajuk sem történt. Igy nyilvánvalónak látszik, hogy a Mándits-zenekar tagjainak szerencsétlenségéről érkezett hír nem felel meg a valóságnak.

Sportvonat Budapestre Utlevél nélkül

csak személyazonossági igazolvánnyal

Aradról indul március 9-én reggel.

Budapestről vissza márc. 14-én este.

Oda-vissza 1380 lei

Jelentkezési határidő március 2 este

Beiratkozások, információk:

„EUROPA” menetjegylrodában

Sándor könyvkereskedés,

(Szemben a megyei prefektúrával)

Traian Nicolau és Ritta Stanciu operaénekesek TOSCA operaelőadás a Városi Színházban február 19-én, vasárnap este 9 órakor

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A meghatalmazott pénzügyintézetek emlékiratot intéztek a Banca Naționalăhoz a szabadforgalmi devizák ügyében

A bucarestii korlátlan hitellel rendelkező meghatalmazott pénzügyintézetek értekezletet tartottak és elhatározták, hogy emlékiratot intéznek a Banca Naționalăhoz a szabadforgalmi devizák forgalombahozatalának ügyében.

Az emlékiratban a pénzügyintézetek azt kérik, hogy világos határvonalat vonjanak az 1935. május 11-ike előtt behozott árukhoz származó adósságok és az új behozatalból származó adósságok között. Az előbbieket kifizetésére a Banca Naționalătól előzetes engedélyt kell kérni, míg az utóbbiakra, amint az az

újabb utasításokból kitűnik, nem. A pénzügyintézetek rámutattak arra, hogy kereskedelmi tartozások alatt azokat az adósságokat értik, amelyek az 1938. augusztus 30-ika előtt behozott árukhoz származnak. Ekkor jelent meg ugyanis a 2064. számú királyi dekrétum, amelynek értelmében bizonyos devizák szabad forgalmát engedélyezték. A behozott áruk többi kategóriáit új behozatalnak tekintik.

A bankok tehát annak megállapítását kérik, hogy ez a véleményezés és ez az álláspont helyes-e vagy sem.

gett a pénzügyminisztérium most elrendelte, hogy az így eladott mennyiségekről a parasztmalmok kötelesek számlát kiállítani, még törzslappal ellátott könyvekből is, amelyeket a pénzügyigazgatóság láttamoz. A számlában fel kell tüntetni a malom nevét és címét, a vásárló nevét és címét, az eladott áru mennyiségét és minőségét, az összeget.

— Milyen iratokat kell beadni a cégbejegyzés alkalmából? Az új cégbejegyzési törvény értelmében tudvalevőleg azoknak, akik új céget akarnak bejegyeztetni, különböző iratokat kell eljuttatniuk a kereskedelmi és iparkamarához, amely viszont azokat a Temesváron működő bizottsághoz továbbítja a kérés főtárgyára végett. A bizottság csak azokat a kérvényeket tárgyalja le, amelyekhez az összes szükséges iratokat csatolják, a hiányos kérvényeket pedig visszaküldi. Ennek elkerülése végett ismételn közöljük az érdekeltekkel, hogy cégbejegyzési kérvényükhöz a következő iratokat kell mellékelniük: 1. állampolgársági bizonyítvány, 2. erkölcsi bizonyítvány, 3. iskolai bizonyítvány (legalább négy elemi osztály elvégzése szükséges), 4. annak igazolása, hogy eddig nem volt bejegyzett cége, 5. a kereskedelmi gyakorlat igazolása (1—5 éves gyakorlat szükséges).

— Új intézkedések a pálinkaneműek forgalmiadójának fizetéséről. A pénzügyminisztérium elrendelte, hogy a nem monopolizált pálinkaneműek forgalmiadójának kiszámításánál a szeszmonopol által megállapított árat vegyék alapul olyképen, hogy ahhoz még hozzá adják az 5 százalékos értékeltek összegét. Azon pálinkaneműek esetében, amelyeket monopolizáltaknak tekintenek, de amelyeket magányárak hoznak forgalomba, a forgalmiadó kiszámításánál a megállapított eladási árat olyképen kell alapul venni, hogy ahhoz hozzászámítják a monopoli-illetéket is. A forgalmiadót a pálinkaneműek forgalombahozatalakor kell leróni és a vonatkozó nyugta számát be kell vezetni a szabadforgalmi bárcába.

Menekül az arany Európából...

Washington. Amerikai pénzügyi körökben megállapítják, hogy az utóbbi időben feltűnő nagy mennyiségű arany vándorolt át Európából a tengeren túlra.

A Havas távirati-iroda tudósítója úgy véli, hogy az arany „menekülése” Európából nem véletlen műve, hanem az az európai államok tudtával történik. A Havas tudósítója szerint ugyanis az európai államok azért szállítják át nagymennyiségű aranykészleteiket Amerikába, hogy egy európai konfliktus esetén legyen miből nyersanyagot vásárolni. Amerikai pénzügyi körök mindenesetre kedvezően itélik meg az arany hozzájuk való vándorlását.

— Esik a tengeri ára. Az utóbbi napokban a tengeri árfolyamában csökkenés állott be. Ez a csökkenés egyébként a külföldi piacokon is tapasztalható. Az áresés a nagy argentiniai ajánlatnak tudható be. A tengeri áresésre jellemző, hogy míg január közepén a tengeri ára a dunai kikötőkben 49 ezer lei volt vagononként, ma már csak 42 ezer leit tesz ki. Ez az áresés annál kedvezőtlenebbül érinti a termelőket és a kereskedőket, mert szakértők becslése szerint még 35—40 ezer vagon tengeri vár kivételre. Az aradi piacon a tengeri ára 310 lei. A buza ára 400—420 lei között mozog, míg az árpa ára 400 lei.

— A JAVÍTÁSOK UTÁN IS KÖTELESEK FÉNYÜZÉSI ÉS FORGALMI ADÓT FIZETNI AZ ÉKSZERESZÉK. Az ékszereszek tudvalevőleg az általuk vásárolt és eladott aranytárgyakról kötelesek könyvet vezetni. Ebbe a könyvbe azonban nem kell bevezetni a javításokat. A pénzügyminiszter most elrendelte, hogy a javításokról külön könyvet fektessenek fel és a javítások után is fizessék a fényüzési és forgalmi adót. Az új könyveket láttamoztatni kell a pénzügyigazgatóságon.

— A vám-malmok kötelesek számlát kiállítani az általuk eladott gabonaneműekről. A parasztmalmoknak tudvalevőleg jogukban áll a hozzájuk hozott búzát akár pénzért, akár pedig búzáért örölni. Az utóbbi esetben ugynevezett vámörölést végeznek. Az így kapott búzát ezek a malmok nem örölhetik meg, hanem csak magvak formájában adhatják el. A visszaélések elkerülése vé-

SPORT KÖZLÖNY

Két fronton harcolnak egymás ellen Arad és Temesvár divíziós csapatai

Aradon: Ripensia—AMEFA, Temesváron: Gloria—Chinezul

Egy hét választ el bennünket a bajnoki rajttól és most már komoly előkészületeket folytatnak csapataink, hogy a bajnoki pontokért menő küzdelem felkészülten találja őket. Két temesvári csapatot választottak az aradi A) ligás ellenfélként és míg az AMEFA Aradon a Ripensiót látja vendégül, addig a Gloria Temesvárra rándul, ahol a Chinezulal méri össze erejét.

A Ripensiót felesleges bemutatni az aradi sportközönség előtt. A sokszoros bajnokcsapat már a múlt hónap elején megkezdte előkészületeit a bajnoki idényre és fokozatos erejű ellenfeleket kötött le a hétről-hétre következő vasárnapra, hogy a bajnokságban teljesen felvértezve vehesse fel a küzdelmet. Kisebbségek felett aratott nagy-gólarányú győzelem-sorozat után a Ripensia vasárnap Resicán vendégszerepelt, ahol a kitűnő s otthonában rendkívül veszedelmes UDR-el mérte össze erejét. A mérkőzés a Ripensia kitűnő formáját és kondícióját igazolta, mert a temesvári csapat végig birta a hatalmas iramot és a végküzdelemben 5:0-ra győzte le a nagy játékerőt képviselő resicai A) ligás együttest.

A csapatban ismét helyet kaptak a „veteránok”: Ciolac és Schwarz és az ő reaktiválásuk jelentősen megnövelte a Ripensia gól-erejét. Természetesen az AMEFA ellen sem változtat a temesvári együttes a vasárnapi összeállításán és ezen a mérkőzésen is a következő tizenegy fogja képviselni a Ripensia színeit:

Pavlovič — Bürger, Chiroiu — Gál, Nagy, Marcu II. — Tabac, Schwartz, Ciolac, Marcu I., Dobay.

A Gloria vezetősége még nem döntött, hogy milyen összeállítású csapattal utazik Temesvár-

ra a Chinezul elleni mérkőzésre, annyi azonban csaknem teljesen bizonyos, hogy a vasárnapi együttesen változtatásokat eszközölnek. Valószínűnek látszik, hogy újra ismét helyet kap a csapatban.

Ugye csak úgy klapából!

A CAMT csapata Alexandriában az ottani főiskolai válogatott ellen játszott és nagyon szép küzdelem után győzte le ellenfelét 3:1 arányban. A CAMT eddig lejátszott 6 mérkőzéséből 4 mérkőzést megnyert, 1 döntetlen volt, 1 pedig vereséggel végződött. A gólarány 15:8.

A magyar válogatott csapat, amely vasárnap Lilleben vendégszerepel, 26-án pedig Rotterdamban játszik a holland válogatott ellen, a két mérkőzés között is bonyolult le meccset és pedig február 21-én Lüttichben az ottani kerületi válogatott ellen.

Augusztus 6-án bonyolították le a magyar—francia uszó- és vízpolómérkőzést, amely 4x200 méteres stábfőtáblából és vízpolóból áll, de kiegészítő számokként 100 és 400 méteres gyorsuszás is szerepel a műsoron.

RENDSZERES UTAZÁSOK

az
EGYESÜLT—ÁLLAMOKBA

CANADA
AUSTRALIA
KÖZÉP-AMERIKA
CUBA-MEXICÓ
DÉL-AMERIKA
ARGENTINIA-BRASILIA
URUGUAY, PARAGUAY
AFRICA (Maroc)

holland, belga és francia hajókkal
EGYIPTOM-PALESTINA

a Serv. Maritim Român hajóival
PROSPEKTUST ÉS FELVILÁGOSÍTÁST

HOLLAND-AMERIKA LINIE

(vezérképviselőtől)
BUCUREȘTI

Cal. Victoriei 70 et. L. tel. 4.41.65

TIMIȘOARA, Str. Veneția 2, tel. 39.89

ARAD, Str. Marelui Avereșcu 2, tel. 13.50

ORADEA, B-dul Regele Ferdinand 4

Köszönetnyilvánítás

Mindazon jóbarátainknak és ismerőseinknek, akik hön szeretett hitvesem, illetve édesanyánk elhunytá alkalmával részvételükkel mélytelenül fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, koporsójára virágot helyeztek, valamint a Klug-testvérek temetkezési vállalatnak a mindenre kiterjedő pontos és előzékeny rendezésért ezúton mond hálás köszönetet a gyászoló

Tigu-család

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik feleithetetlen árga férjem temetésén résztvettek és részvételükkel nagy fájdalmamat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok hálás köszönetet.

Özv. Plesz Gyuláné

COLECTURA OFICIALA

sorsjegyaruda jelenti, hogy a IV. osztály huzásánál az alábbi nagyobb nyereményeket nyerték szerencsés vevők:

Lei 1,000.000 Nr. 21840 Matca
Lei 1,000.000 Nr. 173395 Anexa Arad
Lei 1,000.000 Nr. 229.024 Anexa
Lei 200.000 nyertek a következő számok: 24565, 25610, 25635, 38678, 39654, 51329, 51366, 70401, 78497, valamint 79 egyenkint **100.000 leies** nyeremény.

Helybeli megbízott: **Str. Bratianu 3.**

Rep. OLARIU S. IVAN

Románia jégkorong balmoksága csütörtökön kezdődik Bucurestiben. A döntőre jövő hét csütörtökön kerül sor. A résztvevők: Telefon Club és Venus a Déli Ligából, Dragos Voda és Jahn az Északi Ligából. Mures és CSC, vagy KKE a Közép Ligából.

O 100 yard hátón 58.8 mp.: új világrekord! Az amerikai Kiefer — minden idők legnagyobb hátuszó tehetsége, — aki az utóbbi időben nem versenyzett, most ismét csodálatosan jó világrekorddal lépett a sportnyilvánosság elé. Austin városában 25 yardos uszodában a 100 yardos hátuszás világrekordját 58.8 mp.-re javította. A régi világrekordot ugyanő uszta 1 p. 01.4 mp.-el. Ugyanezen a versenyen még egy világrekord született. A 100 yardos hölgy melluszásban Jane Dillar 1 p. 16.5 mp. eredménye jelenti az eddigi Catherine Rawls által tartott 1 p. 18.5 mp.-es világrekord megjavítását.

Budapesten harmadik repülőteret létesítenek

Budapestről jelentik: A magyar fegyverkezési egyenjogúság kimondása óta a Budapest melletti mátyásföldi repülőteret a magyar légi haderő rendelkezésére bocsátották. Emiatt a budaörsi repülőtéren nagyon összefülföldött a forgalom s így tervbevétték egy harmadik repülőter létesítését. A szakemberek az új repülőter helyét Pestszentlőrinc határában Ferihegypusztán jelölték ki.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy felejtethetlen édesanyánk

Daszpek Jánosné

szül. Bina Lukrecia

életének 56-ik évében hirtelen elhunyt. Temetése február 16-án, délután 3 órakor lesz az alsótemető halottasházából.

Nyugodjon békében!

A gyászoló Daszpek-család és unokái

Bérlők bejelentésének sorrendje Aradon

Csütörtökön, a bérlők és az albérlők bejelentési kötelezettségének utolsó előtti napján az egyes kerületeknél az alábbi sorrend alapján kell jelentkezni:

Az első kerület körzetében levők közül: Episcopiei, Mărășești, V. Babeș, S. Balint, C. Negri, Grănicerilor és az Ep. Ciorogariu uccákban lakók.

A második kerületi rendőrség csütörtökön az alábbi uccákban lakók bejelentését intézi: Moise Nicoară, Occident, Olimp, Paris, Patria, Octavian Goga, Pompei, Plevnei, Porumbaru, Putnei, Radulescu, Rezeșilor, Str. Remus, Reduței, Românilor, Romul, Popa Ioan Rusu, Ioan Russu Sirianu, A. Saguna, Sarmiseghetuza, Sft. Sava, Sărin-dar, Sârbească, Semicercului.

A harmadik kerület körzetében lakók közül az alábbi uccabeliek jelentkezzenek: Dorobanților, Lae Barna, Pioneri, Barbu Lautaru, Crucei, Zorilor, valamint az Alfa-telep.

A negyedik kerületbeliek közül: Egalității, Buciumului, Arcașilor, Cantemir, Ardealului, Slaveiei, Brutus, Pipos, Horațiu, Elena, Jianu, V. Paguba, Surorilor, Gelu, Doinei uccákban lakók.

Az ötödik kerületi rendőrségnél: a Kádas-telepiek és a cigánytelep lakóinak jelentkezésére kerül sor.

A hatodik kerületi rendőrség dobolás útján közli a jelentkezési sorrendet, míg a hetedik kerületnél az ómikelakaiak jelentkezése szerepel a sorrendben.

Titokzatos halálest Gájban

A kora délelőtti órákban Nagy János, Cămpul Izlazului uccai lakos jelentette a gáji rendőrségnek, hogy Bakosi Piroška nevű kilencéves unokahúgát felakasztva találták meg az istálló padlásán. A rendőrség részéről bizottság szállt ki a helyszínre és dr. Curtuțiu Valeria hatósági orvos véleménye szerint a halálest körülményeit csak boncolás útján lehet megállapítani. Ezért az ügyészség elrendelte Bakosi Piroška holttestének felboncolását, ami kedden délután meg is történt. A boncolás eredményét egyelőre nem közölték nyilvánossággal.

Száz bombavető repülőgépet rendelt a francia kormány

Washingtonból jelentik: Hivatalos forrásból közlik, hogy a francia kormány egy amerikai gyárral szerződést kötött száz bombavető repülőgép és nagyszámu repülőgépmotor gyártására.

Színház - Művészet

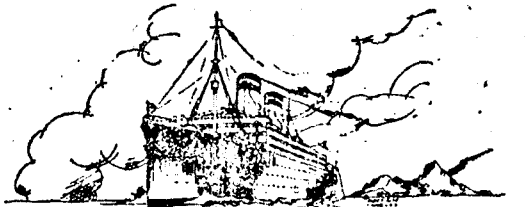
Ma, csütörtökön este:

Szabó Gyula nagyszabású műsoros estje az Iparos Otthonban

Ma, csütörtökön este lesz Szabó Gyula, a népszerű énekes-színész érdeklődéssel várt nagyszabású estje az Iparos Otthonban. A kitűnő szórakozást kínáló gazdag műsorú est jegyeinek nagyrésze már elővételben elfogyott, tehát telt ház fogja végigélni a nagyszerű programot. Szabó Gyula cigánymuzsika mellett mulatósnótákat énekel és már ez biztosítja az emelkedett hangulatot. Baranyi Bella szép hegedűjátéka, Keller Gáborné zongorakisérével, Kertész Mancsi látványos magánzámai, Felhő Ervin, a kitűnő komikus kacagató mókái, Paulik Irén remek táncprodukciója, Bujbás Árpád énekszámja, Miklóssy Eta és Ágay Margit fellépte, Lányi István szellemes konferansza tarkítja a műsort. Külön kell kiemelni Csányi Mátyás karnagy és zeneszerzőt, aki a zongorakisérével látja el a tőle megszokott hozzájárítással. Jegyfelvételt Oláh Sándor papírüzletében és az Iparos Otthonban.

* Éghy Ghyssa új műsora szülő-táncestélye 23-án, csütörtökön este a színházban, az idény kimagasló művészi eseménye. A mély átérzésű változatos műsor tökéletes sikerét egészítik ki pompás kosztümök. Jegyek már kaphatók a színházi pénztárnál.

* A jövőhéti színházi eseménye: Felhő Ervin és Horváth László nagy farsangi bohózatestje. A közönségnek megvan az a sajátos tulajdonsága, előre megérzi, hogy mi a jó. Így van ez Felhő Ervin és Horváth László 22-én és 23-án az Iparos Otthonban tartandó farsangi bohózatestjével, amerről a közönség tudja, hogy az a szízen legremekőbb kacagóestje lesz. Remek bohózatok, elsőrangú szereposztás, tökéletes, perdülő előadás, amit mindenkinek meg kell nézni.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Tengereentuli utazások

gyors, kényelmes és olcsó a

Hamburg-Amerika Linie

modern hajóival

Északamerikába, (Kanada)

Középamerikába

Délamerikába (Chile, Peru)

Ausztráliába, Ázsiába

és minden fontos kikötőbe.

Tanulmányi és szórakozási utak a tengerre az év minden szakában.

Afrikai utazások a

Deutschen Afrika-Linien

hajóival.

Információkés prospektusok a

Hamburg Amerika-Linie

S. A. R. képviselőtől:

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24. Tel. 10-80.

Február 19-én,
vasárnap d. n.
6 órakor

Operahangverseny

A Városi
Színházban,
valamint

„JENETTE“

c. 1 felvonásos
opera előadása

Traian Nicolau, Ritta Stanciu
Gheorghe Gherasim, Maria Ventura, Alex
Vasilescu, Irina Ritter és Petru Colli
felleptével.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 16.

Bucuresti. 7: Reggeli hangverseny gramofonlemezeken. Ritmikus torna, háztartási tanácsok. Utána a hangverseny folytatása. Majd gyógyászati tanácsok. 12: Országórák órája. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásijelentés. 13.10: A Jean Marcu-zenekar játéka. A műsorban a következő szerzők művei: Strecker, D. Cantea, Dendrinó, Forberow, Kanlusch, Chopin. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Különböző közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 18: Gyerekek órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Felolvasás. 19.17: Eugen Popescu énekhangversenye. Voicu Ciobanu fuvolakisérével. 20: Em. Bucuta felolvasása. 20.20: A Stanescu-testvérek zenekarának hangversenye. Éttermi közvetítés. 21.15: A filharmónikusok hangversenye. Vezényel: Vaclav Talich, a prágai állami opera igazgatója. A szünetben (22.10—22.25): Hírek. Sport. 22.25: A hangverseny folytatása. 23.15: Vegyes zene gramofonlemezeken. 23.45: Hírek a külföldre franciául és németül.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Látogatás Vilma királynő otthonában. (Felolvasás.) 11.45: Kecskeméti regék. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.10: Rácz-Tarlósi Pál cigányzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásijelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.35: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.15: A háztartásról. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Gazdálkodás 15 hold földön. 18.40: Gyurkovits Mária, az Operaház tagja énekel, zongorakísé-

rettel. 19.15: Spanyolországi uti emlékek. 19.45: Farkas Sándor cigányzenekara. 20.30: Három egyfelvonásos. Utána kb. 21.30 A Szegedi Egyetemi Énekkar hangversenyének közvetítése. 22.05: Az 1. honvédegyalozred zenekara. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Közvetítés a műkorcsolyázó világbajnokság ünnepélyes megnyitására. 23.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.10: Magyar nóták. 18.40: Litvániáról. 19.45: Angol nyelvoktatás. 20.15: Tánclemez. 21: Hírek. 21.20: Az 1. honvédegyalozred zenekara. 22.20: A Szegedi Egyetemi Énekkar hangversenyének közvetítése.

Kassa. 12.10: Kassa iskolái a cseh megszállás alatt. 12.25: Hanglemezek. 12.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 13—16.25: Budapest I. 16.25: Cigányzenekar. Közben 16.50: Hírek. 17.20: Hanglemezek. 17.45—18.15: Budapest I. 19.15: Régi felvidéki költők. 19.50: Gvermekjárásang. 20.30—1.15: Budapest I.

PÉNTEK, FEBRUÁR 17.

Bucuresti. 7: Reggeli hangverseny gramofonlemezeken. A műsorban a következő zeneszerzők művei: Suppé, Csajkovszki, Millöcker, Delibes. Utána: Ritmikus torna, háztartási tanácsok, majd a hangverseny folytatása. Gyógyászati tanácsok. 12: Vegyes zene gramofonlemezeken. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásijelentés. 13.10: A rádió szalonzenekarának hangversenye. Vezényel: Const. Bobescu. A műsorban a következő szerzők művei: Cesar Cui, Delibes, Kreisler, Tosti, Csajkovszki, Gounod, Suppé, Joh. Strauss, Dvorak, Rust, 14.10 Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Petre Gusti énekel. G. Dendrinó zongorakisérével. 18.20: Román népies zene gramofonlemezeken. 19: Felolvasás. 19.15: Énekkari hangverseny. Ve-

zényel: Stefan Muresanu. 19.45: Gramofonlemez. (Kreisler-művek). 20.20: Felolvasás. 20.35: Mozart: „Don Juan“, opera. Közvetítés a Román Operából. A szünetben (22—22.25): Hírek. Sport. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Az öreg ember fogazata. Felolvasás. 11.45: A sivatagi őrjárat vezetője. Felolvasás. 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.10: Farago Ibo-lya zongorázik. 13.45: Hírek. 14: A 2. honvédegyalozred zenekara. Közben kb. 14.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, vizállásijelentés. 15.35: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.15: A rádió diákkelőrája. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.10: Toll Jancsi cigányzenekara. 18.55: Sportközlemények. 19.05: Ahol az anyákat és a csecsemőket gondozzák. 19.40: A XIX. század kedvenc táncai. Hanglemezek. 20.25: Az Operaház előadásának közvetítése. Turandot. Dalmű 3 felvonásban. Az I. felvonás után kb. 21.10 Hírek. A II. felvonás után kb. 22.20: Hírek, időjárásjelentés. Az előadás után kb. 23.20: Hanglemezek. 23.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24: A rádió szalonzenekara. 0.40: Carneval in Hungary. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.40: Gyorsirótanfolyam. 20.30: Investmesterség a régi Itáliában. 21: Hírek. 21.20: Hanglemezek. 22.30: Részletek a B. L. K. világbajnoki páros műkorcsolyázóversenyéről.

Kassa. 12.10: Ruszinnelvéi ifjusági előadás. 12.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 13—14.20: Budapest I. Majd 14.30—16.25: Budapest I. 16.25: Székely Lajos és szalonzenekara játszik. Közben 16.50: Hírek. 17.15: Szlovák népdalok. 17.45—18.10: Budapest I. 18.10: Thaly Kálmán emlékezete. 18.55—1.15: Budapest I.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések **szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés **szavankint 2 leu.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST KERES

Bejáró-főző március 1-től éves bizonyítvánnyal csakis uriházakhoz ajánlkozik. Címeket a kiadóba kér. 811

ALKALMAZÁST NYER

Fizetőleány, elsőrendű munkaerő felvétetik. Schön Anna kalapszalonn, Strada Vasile Goldis 1.

Szobaleányt jó fizetéssel alkalmaznak. Salamon, Bul. Dragalina 4. 828

Mindenes felvételt. Str. Ciotea 1. 823

Előkelő uridivatüzlet alkalmaz fiatalembert szakmai jártassággal, mindhárom nyelv ismeretével. Fényképet, eddigi működés leírását tartalmazó ajánlatokat „Nagyváros“ jeligén „Brassói Lapok“, Brassó továbbít. 816

LAKÁS

Háromszobás, újonnan festett uccai lakás azonnalra is kiadó II. emeleten. Piata Avram Iancu 5—6.

Uri magánház: összkomfort, háromszoba, nall, mellékhelyiségek. május 1-re kiadó. Bővebbet Str. Episc. Ciorogariu 14. 674

Újonnan épült villa, háromszoba, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel Zsigmondházaán kiadó, esetleg eladó. Bővebbet Str. Alex. Gavra 22. 798

Kiadó háromszobás, modern lakás május 1-re, a villasor folytatása. Str. Bolinteanu 4. Bővebbet: Baumann, Bul. Reg. Ferdinand 42. 774

Elegáns butorozott szoba egy, vagy két személyre kiadó. esetleg kosztal. Str. Coşbuc 32. 806

Modern háromszobás, erkélyes lakás kiadó május 1-re. Str. Ghiba Birta 18. 817

Bulevardul Carol 44. szám alatt emeleti urilakás kiadó. Bővebbet ugyanott. földszint. 696

Kiadó négyszobás lakás május elsejére. Str. Mărăsesti 12. 809

Üzlethelyiség lakással, vagy anélkül a főtéren kiadó. Bul. Reg. Ferdinand 31. 821

Négyszobás, összkomfortos magánházat keresek istálló helyiséggel. Cím a kiadóban. 819

Új házban, félemlerőn, négyszobás, összkomfortos lakás május elsejére kiadó. Strada Oncu 18. 818

Négyszobás, napfényes, összkomfortos urilakás a Str. Consistorului és Str. Mărăsesti szögletében május 1-re kiadó 815

Udvari egyszobás, konyhas lakás március 1-re kiadó. Str. Moise Nicoară 10., a ház mesternél. 812

OKTATÁS

Angolul tanítok kitűnő módszerrel. Trafik, Str. Mărăsesti 4. 803

VÉTEL-ELADÁS

Kombinált modern butort

teljes lakásberendezéseket, briliáns-köveket, szőnyegeket veszek sürgősen megbízóim részére.

Nagy választékban kaphatók

modern ebédők, hálók, keleti és bel-földi szőnyegek, recamié, konyha, velencei csillár, Pataky-kép stb.

Zálogköcsönöket közvetítünk

a timişoarai zálogházba, előleget nyújtunk.

Zalogcéduláját megvesszük! Tempo bizományi-üzlet, Fischer Ell-palota.

Kézimunkák

Diványpárnák,
Asztalterítők,
Nippalávalók,
és más kézimunkák
eladók.

FEKETE

Strada Coşbuc 34 sz.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Táviratcím: „Hungariotel“.

TISZTA, MOSOTT BONGYOT

megvételre keresünk.
Cím a kiadóban.

KÜLÖNFELEK

Tisztelt hölgyeim! Bucurestiben utazom, megrendelésüket szombat délig kérem leadni: Pap kalapszalonn, Piata Avram Iancu 21. 826

Egy 2½ hónapos kislányt jobb uriházhoz örökbe adnék. Str. Alex. Gavra 16., a ház mesternél. 824

INGATLAN

Eladó uriház a román püspökség közelében, modern 2 komfortos, uccai 5 és 4 szobás lakással bíró egyemeletes balkonos épület, parkirozott udvaron két külön épületben egy-egy lakással, kedvező áron eladó. Egyedüli megbízott: Lang, Strada Mărăsesti 32. 732

Magánház (háromszoba, fürdőszoba stb.) eladó. Érdeklődni: Str. Doamna Balasa 142a. 722

Megvételre keresek 4—5 szobás magánházat. Ajánlatokat „Kerttel, vagy udvarral“ jeligére a kiadóba. Ügynökök kizárva. 813

Belvárosi magánház

4 szoba, elő-, fürdőszobás lakással, parkirozott udvarral. Áron 350.000 leiert eladó. Megbízott:

Kiss Lajos „URANUL“
ingatlanrodája, Str. Horia 9
II. em. Telefon: 18-21.

Hirdessen

az „Aradi Közlöny“-ben

Legújabb jelentéseink:

Teleki Pál gróf személye előtérben

a magyar kormányválság megoldásánál

Budapest. (Rador.) A Havas távirati ügynökség Imrédy Béla magyar miniszterelnök lemondásával kapcsolatban a következőket jelenti:

Imrédy Béla miniszterelnök szenzációs nyilatkozatban indokolta meg az ő és kormánya lemondását. A lemondott miniszterelnök a kormánypárt ülésén nyilatkozott a lemondás okáról. Imrédy Béla bejelentette, hogy zsidó származása miatt be kell nyújtania lemondását. *Anyai ágon ugyanis egyik őse zsidó hitvallású volt.*

A Havas távirati ügynökség jelentése szerint az ellenzék hivatkozott arra, hogy a miniszterelnök a közelmúltban nyilvánosan és határozottan megcáfolta, mintha ő zsidó származású lenne, vagy pedig valamelyik őse az lett volna. A Stefani hírszolgálati ügynökség leszögezi, hogy Imrédy miniszterelnök azért mondott le, mert egyik őse, aki I. Napoleon idejében élt, zsidó származású volt. Ilyen körülmények között a magyar miniszterelnök úgy vélte, hogy személyét nem találja összeegyeztethetőnek a miniszterelnökségi méltósággal, tekintve a magyar kormány erősen antiszemita irányzatát. A kormány tabbi tagjai, a Stefani szerint, Imrédy iránti szolidaritásból nyújtották be lemondásukat. Magyar politikai körökben az a vélemény tartja magát, hogy az Imrédy által folytatott kül- és belpolitika egyedül helyes Magyarország szempontjából, éppen ezért a kormányválság rövid lefolyása lesz és az nem hoz lényegesebb személyi változásokat.

A DNB jelenti: Imrédy Béla miniszterelnök és kormányának lemondása nagy visszhangot keltett a magyar politikai körökben. A közvélemény elítéli az ellenzéknek ezt a kormánybuktató módszerét, amellyel egyidejűleg a reformpolitikát is el akarták buktatni. Az ellenzék reményei azonban nem

válnak valóra, mert Imrédy Béla miniszterelnök eljelentette, miszerint lemondásának személyi oka van és nem politikai. Ez a lemondás tehát nem érinti sem az eddigi folytatott reformpolitikát befelé, sem pedig a Róma—Berlin tengelyhez való szilárd kapcsolatot a magyar külpolitika eddigi vonalvezetésében. A kormány lemondása tehát nem egyéb egyszerű formaságnál. Ha az új kormányban lesznek is személyi változások, azok nem lesznek lényegbe vágók. A legesélyesebb miniszterelnökké lett Teleki gróf.

Horthy Miklós kormányzó, miután elfogadta Imrédy lemondását, megkezdte a különböző politikai pártállású férfiak kihallgatását. Elsőnek Bethlen István jelent meg kihallgatáson a kormányzónál.

Budapest. (Rador.) A Stefani olasz hírszolgálati ügynökség jelentése szerint felelős politikai körökben biztosra veszik Imrédy utóda gróf Teleki eddigi kultuszminiszter lesz. Ugyanakkor azonban azt is lehetségesnek tartják, hogy a kormányzó miniszterelnökké Darányit nevezi ki.

A váratlanul bekövetkezett kormányválságra való tekintettel, a magyar képviselőházban szerdára tervezett zsidó törvényjavaslat tárgyalását elnapolták.

A független kisgazdapárt szerdán este kiáltványt intézett a magyar nemzethez:

— Kormányok jönnek, kormányok mennek, de mi mindig a nép pártján állunk és azon is maradunk. — mondja többek között a kiáltvány.

Gróf Teleki Pál a csütörtöki nap folyamán Eckhardt Tiborral a kisgazda párt elnökével, Szűllő Géza felsőházi taggal és Bethlen István gróffal tárgyalt.

A jövőben a kiképzésre kerülő tanárjelöltek 20 százaléka kisebbségi lesz

Bucuresti. A középiskolai tanárképzésnél a jövőben 20 százalékot a kisebbségi jelöltek számára biztosítanak. A tanárképző főiskolánál ilyen arányban veszik fel a növendékeket.

Erdélybe látogat Dragomir kisebbségi miniszter

Bucurestiből jelentik: Silviu Dragomir kisebbségi miniszter és a Nemzeti Ujjászületés Frontja intellektuális foglalkozási csoportjának vezetőikára, ma este Constantából, ahol a Fekete tengeri tartomány tartományi és megyei titkárainak kijelölése érdekében foly-

tatott tanácskozásokat, visszatér a fővárosba. A miniszter hasonló célból legközelebb Kolozsvárt, Gyulafehérvárt, Temesvárt és Craiovát látogatja meg. Mindezt a munkát a kisebbségi miniszter a jövőhét hétfőjéig kívánja elintézni.

Rublee tárgyalásainak eredményeképpen

Központi hivatal létesül Berlinben a kivándorlás megszervezésére

London. (Rador.) Az eviani bizottság kedden kiadott közleménye nemzetközi szervezettel említi meg, amelynek az volna a feladata, hogy a német terv szerinti zsidó kivándorlást rendezze és finanszírozza. A német kormány nyilatkozata, amelyet a bizottság ülésén felolvastak, közli azokat az intézkedéseket, amelyek a zsidóságra vonatkoznak mindaddig, amíg Németországot elhagyják. Központi hivatal létesül Berlinben, amely ezt a kérdést

rendezi. Amikor a német menekültek átlépik a határt, nemzetközi szervezet felügyelete alá kerülnek, amely pénzületi támogatásban részesíti őket a külföldön összegyűjtött alapból és kijelöli számukra azt a helyet, ahol letelepedhetnek. A német szervezet és a nemzetközi bizottság teljesen függetlenül dolgoznak egymástól. A nemzetközi bizottság elnöke Robert Teel lesz.

Elvben Franco elismerése mellett döntött az angol minisztertanács

Londonból jelentik: Az angol minisztertanács elvben elismerte a spanyol nemzeti kormányt. A hivatalos elismerés azonban csak a spanyol helyzet tisztázása után következhetik be.

A nemzeti spanyol lapok továbbra is éle-

sen bírálják Franciaország spanyolországi politikáját. A Libertate megállapítja, hogy a mai francia határt már majdnem teljesen megszállották Franco katonái, akik nem felejtik el, hogy Franciaország hosszú időn át támogatta a nemzetiek ellenségeit. Mindezt elfelejtteni

semmiféle hirtelen jött barátságos gesztussal nem lehet.

A Daily Telegraph közli, hogy Franco tábornok nagy offenzívát készít elő a még köztársasági kézen levő területek megszerzésére. A tábornok környezetében kijelentették, hogy a nemzeti csapatok, ha akarnak fél órán belül Madridban lehetnek.

London. (Rador.) Az alsóházban ma a spanyol kérdéssel kapcsolatban több kérdést intéztek Chamberlain miniszterelnökhöz. Így többek között Mander liberális képviselő azt kérdezte a kormány fejétől: Vajjon ő ajánlaná fogja, hogy Anglia Franciaországhoz hasonlóan Franco tábornok kormányát elismerje. Chamberlain választ arra kérte a képviselőt, hogy az interpellációt írásban terjessze be.

Bonnet külügyminiszter ma kihallgatáson fogadta Berard szenátort, aki a kormány megbízásából Burgosba utazik.

A Daily Herald híradása szerint Róma, hogy elkerülje azokat a nehézségeket, amelyekbe az olasz csapatok további spanyolországi tartózkodása ütközik, elhatározta, hogy csapatait olvan polgári munkásoktagokká szervezi át, amelyeket az ut és vasutépítő szindikátus foglalkoztat Spanyolországban.

Ingatlan-kisajátítási rendelkezés Olaszországban

Rómából jelentik: A hivatalos lap közli a zsidó ingatlanok és vagyonok kisajátításáról szóló rendelkezéseket. Eszerint zsidó fajú egyén tulajdonában legfeljebb 5000 lira értékű földtulajdon és 20.000 lira értékű háztulajdon lehet. Az ezenfelül eső részt az állam kisajátíthatja. Zsidónak jogában áll vagyonát nem zsidó fajúnak számító leszármazottjának, nem zsidónak számító házastársának, vagy valamely jótékonyvási intézménynek ajándékozni. Az átvett ingatlanok ellenértékéért 30 évre szóló különleges kötelezvényt ad az állam a volt tulajdonosoknak. Kisajátítja az állam az olyan zsidó tulajdonban levő vállalatokat is, amelyeknek legalább 100 alkalmazottjuk van, valamint a honvédelmet érintő zsidó kézben levő vállalatokat is.

Külföldi nevek a pápa-választással kapcsolatban

Rómából jelentik: Vatikáni körökben a pápaválasztás eshetőségeivel foglalkozva kijelentik, hogy az utóbbi években sokat hangzottak olyan megoldást, amely szerint a római katolikus egyház semmit sem vesztené római helyzetében, ha nem olasz papot választanának meg, sőt ez még jobban növelné az egyház egyetemes jellegét.

Hangoztatják vatikáni körökben, hogy a választással kapcsolatban sokan tekintenek Serédy hercegprimás felé, aki kiváló munkatársa volt Gaspari biborosnak és tökéletes ismerője a római kuria életének, úgy hogy kuriai biborosnak is lehetne tekinteni. Rajta kívül azonban még több jelölről beszélnek. A Stampa szerint nincs kizárva, hogy Pacelli jelenlegi camerlengot választják meg. A lap szerint minden találgatás ellenére sem valószínű, hogy külföldi biborost választanak meg.

Innitzer biboros Rómába utazott, hogy résztvegyen a konklávé munkájában. Szerdán este Serédy hercegprimás is Rómába utazott.

Mozgalom Lebrun újra jelölése érdekében

Páris. (Rador.) A Le Jour jelentése szerint több politikai vezető értekezletet tartott és elhatározták, hogy felkérjük Lebrun köztársasági elnököt, hogy fogadja el ismét az elnökséget. Lebrun elnökségének megújítása a jelenlegi külpolitikai körülmények között azt a célt szolgálja, hogy minden politikai surlodásnak elejét vegye Franciaországban.